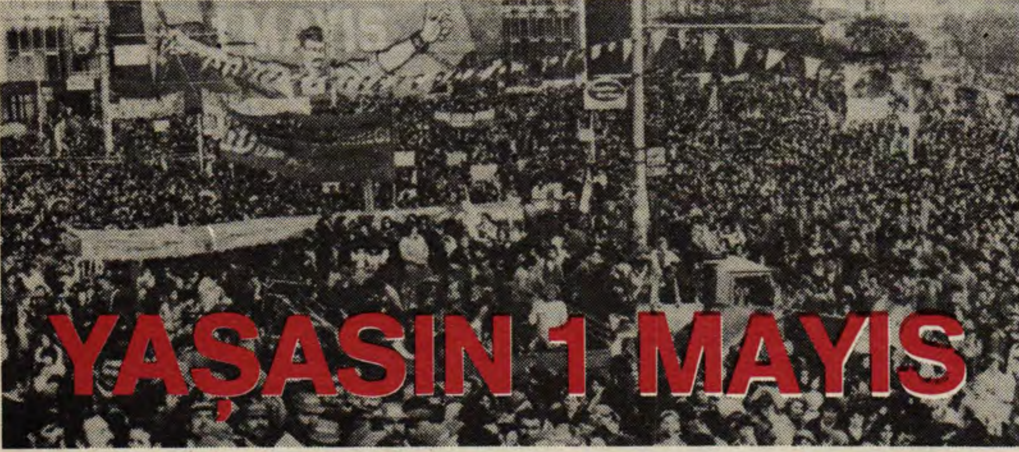
Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
•
1 Mayıs 1985
Yıl 1, Sayı 1
Fiyatı 1,-DM

SOL BİRLİK

Yaşasın işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 MAYIS !

Sol Birlik'in 1 Mayıs bildirisi

Işçiler,
Türk ve Kürt emekçiler,
Yurtsever Gençler, Aydınlar,
Demokrasi isteyen tüm yurttaşlar,

1 Mayıs yaklaşırken, SOL BIRLIK sizlere sesleniyor. Sizi işçi sınıfının uluslararası BIRLIK-MÜCADELE-DAYANIŞMA günü olan 1 Mayıs'ta saflarınızı sıklaştırmaya, sesinizi yükseltmeye çağırıyor.

Evren'ler, Özal'lar, onların ardındaki emperyalistler ve işbirlikçi holdingler demokrasiye geçildiğini öne sürüyorlar. Bu nasıl demokrasidir? Işçi sınıfının hiçbir politik hakka sahip olmadığı, DISK'in kapatıldığı, sendikal hakların özgürce kullanılamadığı, hükümetin ve patron örgütlerinin dayattıklarının dışında bir toplu sözleşme yapılamadığı, grev hakkının fiilen yok edildiği yerde demokrasiden söz edilebilir mi? Emekçilerin birlik günü olan 1 Mayıs'ın kutlanmasının yasak olduğu yerde demokrasi varolabilir mi?

Insanların politik görüşleri ve eylemleri nedeniyle işkencelere uğratıldığı, zindanlara atıldığı, idam edildiği, korkusuzca inanç ve görüşlerini açıklıyamadığı bir ülkede; partilerin, basının, radyo ve televizyonun, üniversitelerin baskı altında tutulduğu bir ülkede; egemenliğin parlamento üstü güçlerin elinde bulunduğu bir ülkede kimse demokrasi olduğunu öne süremez.

Kürt halkı üzerinde en ağır baskılar, katliamlar sürerken, Kürt ulusunun varlığı ve demokratik hakları tanınmazken, demokratik bir ülkede yaşadığımız nasıl söyleyebiliriz?

Bugün işçimiz, köylümüz, küçük memurumuz, esnaf ve zanaatkarımız, yurtsever aydınımız işsizlik pahalılıkla pençeleşiyor, hiçbir emekçi yarınına güvenle bakamıyor, ekonomi toptan bir çöküş tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor.

Emekçi halk en yoksul, en acılı koşullarda yaşamak zorunda bırakılırken, devleti yönetenler, holdinglere, büyük sermayedarlara, kendi yakınlarına bir kalemde milyarlarca liralık vurgun olanakları sağlanıyor. Evren-Özal yönetimi kendilerini destekleyen emperyalist şirketlere, yabancı bankalara, uluslararası tefeci şebekelerine ülkenin bütün zenginliklerini peşkeş çekiyor.

Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ı son beş yıl içinde iyiden iyiye Amerikan emperyalizminin çiftliğine döndü. Her taraf Amerikan üsleriyle doldu. Bu üsler bütün komşularımızla ilişkilerimizi gerginleştiriyor. Bir savaş durumunda topraklarımızın çöle dönmesi tehlikesini getiriyor.

Halklarımız iş, ekmek ve özgürlük istiyor, savaş, macera istemiyor. Onurlu, başı dik bir yaşam özlüyor. Bu özlem güçlüdür, kendini her alanda ve her yörede hissettirmektedir.

Evren-Özal diktatörlüğü, işte halklarımızın kendi özlemlerine kavuşmasını önlemek, vurgun ve yağmalarını sürdürebilmek için, halktan korktukları için, onun demokratik hak ve özgürlüklerini tanımaya yanaşmıyorlar.

• Devamı 7. sayfada

Hannover'deki mitinge binlerce kişi katıldı

Özal F. Almanya'da protesto gösterileriyle karşılandı

Turgut Özal, ABD gezisinin ardından faşist diktatörlüğe destek arayışlarını F.Almanya ziyareti sırasında da sürdürdü. Özal, F.Almanya'da Türk ve Kürt göçmen işçiler ile Alman barış ve demokrasi güçlerinin yoğun protestolarıyla karşılaştı. Hannover'de düzenlenen ve binlerce kişinin katıldığı Özal'ın ziyaretini protesto mitinginde Türkiye'deki faşist rejim bir kere daha lanetlendi.

Sol Birlik partileri ortak bir Çağrı yayınlayarak, demokrasiden yana tüm güçleri Özal'ın gezisini protesto eylemlerine katılmaya davet etti. Sol Birlik imzalı Çağrı'nın giriş bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"Başbakan Özal 20 Nisan'da F.Almanya'da olacaktır. Ziyaretinin resmi gerekçesi Hannover Enternasyonal Fuarı'nda tertiplenen Türk Günü'ne katılmaktır.

Özal'ın temaslarının ana konusunun ne olacağını bilmek için ne resmi açıklamalara, ne de kehanete gerek vardır. Bu, doğrudan ve dolaylı, maddi ve manevi, büyük ve küçük, her ne biçim ve koşulda olursa olsun, kendisine, hükümetine ve arkasındaki cuntaya destek sağlamasıdır.

Sol Birlik'in yayınladığı Çağrı'nın daha sonraki bölümlerinde faşist diktatörlüğün çeşitli uygulamaları örneklerle teşhir edilerek, cuntanın destek arayışlarının boşa çıkartılması gereği vurgulandı. Çağrı metninin son bölümü ise aynen şöyle:

"Faşist generaller ve Özal hükümeti, halkın karşısında yitirdiklerini Batı'nın ileri kapitalist ülkelerinin iktidarlarından sağlayacakları ile örtme peşinde kendine destek aramaktadır, arayacaktır.

Bu olanak, faşist cuntaya ve onun hükümetine tanınmamalıdır.

Türk, Kürt göçmen işçiler!

Ülkeyi işsizlik ve pahalılıktan yaşanmaz hale getiren, bizleri burada yabancı düşmanlığı, ayrımcılık, işten atma ve zorla geri gönderme girişimlerine karşı tek başına bırakan, üstelik "Almanya en iyi müttefikimiz" diye alkış tutan, gönderdiğimiz markları halk düşmanı ekonomik politika ve zulüm için kullanan Özal'a karşı sesini yükselt. Protesto eylemlerine katıl."

Türkiye Avrupa Konseyi gündeminde

Avrupa Konseyi Genel Kurulu Toplantısı 22 Nisan'da başladı. Geçen yıl Konsey içinde etkili bir çalışma yürüten Türkiye demokrasi güçleri, bu yıl da 33 parti, sendika ve demokratik kitle örgütü yöneticisini temsilen aralarında TSIP Genel Başkanı Akmet Kaçmaz, DISK Maden-Iş Genel Başkanı Mehmet Karaca ve avukat Ziya Acar'ın de yeraldığı bir delegasyonla Konsey'e yö-

Devamı 7. sayfada

Faşist diktatörlüğe ve onun Başbakanı

ÖZAL'a HAYIR !

Nein zur faschistischen Diktatur und ihrem Ministerpräsidenten ÖZAL

SOL BİRLİK
LINKE EINHEIT

Başyazı

ÇIKARKEN

Biz, adımıza layık olmak için, gerçekleri politik açıdan doğru değerlendirmek ve çözümlemek için; bizi yaratan partilerin ortak görüşlerinin sesi olabilmek, bu sesi yığınlara ulaştırabilmek için; demokratik kamuoyuna yansıtmak, kitleleri ilgilendiren güncel sorunlara yanıt verebilmek için çıkıyoruz. Yayın yaşamına girerken 1 Mayıs gününü bilerek seçtik.

Çünkü biz, kitlelere, onların birliğine ve dayanışmasına güveniyoruz. Birliğe ve dayanışmaya giden yolun kitleleri eğitmekten, aydınlatmaktan; onların toplumsal ve politik aktifliğini artırmaktan geçtiğini iyi biliyoruz. Çünkü biz, emekçi yığınlarıyla, onların çıkarları, savaşımıyla kopmaz bağlarla bağlanmayı amaçlıyoruz.

Biz, "Sol Birlik"i sağlamlaştırmayı ve kökleştirmeyi esas alıyoruz. "Sol Birlik"in ortak propogandacısı, ortak ajitasyoncusu ve ortak örgütleycisi olacağız. Bizi hedefe ulaştıracak yolun üzerinde güçlüklerimizin ve eksikliklerimizin olduğunu kabul etmekten korkmuyoruz. Çünkü, hem girdiğimiz yolun doğru olduğunu biliyoruz, hem de çalışmalarımızdaki hata ve eksikliklerimizi gidermeye gücümüzün yeteceğine inanıyoruz.

Bu inançlı beklentimiz ne kof boş bir böbürlenmedir. ne de temelsizdir: "Sol Birlik"in kitlelere yönelmede, onlar içinde maddi güç haline gelmede, örgütlenmede atacağı küçük, büyük her adım bize güç katacaktır. Biz de ortak sesimizi gürleştirip yaygınlaştırdıkça Sol'un birliğine, savaşımına ve direnmesine katkı vereceğiz. "Sol Birlik"in gelişmesiyle birlikte biz de gelişecek ve yeni nitelikler kazanacağız. Emekçileri eğitmek, aydınlatmak ve onların birliğini sağlamak yönünde üstümüze düşeni yerine getirmede ustalaşacak, toplumsal rolümüzü artıracağız.

Biz, partilerimizin ortak çalışmalarını ve bu çalışmaların verdiği sonuçları bir bütün olarak yansıtacağız. Ortaklaşa nelerin yapılıp başarıldığının, planlanan öteki eylemlerimizin görülmesinin gerçek, açık ve inandırıcı bir sesi olacağız.

Yayın politikamızı, "Sol Birlik" in ortaklaşa belirleyeceği görüşlerine, ortak belgeler temelindeki ana politik doğrultusuna, yaklaşımına; ortak ilkesel ve politik sorunlara ilişkin kararlarına bağlayacağız. Bu ortak politik çizgiye yığınları kazanmanın propoganda aracı olacağız.

Bu bağlamda ana yönelimimiz esas olarak şu noktalardan geçen bir çizgi üzerinde gelişecektir!

"Uluslararası planda emperyalizmin saldırgan politikasına karşı barış ve silahsızlanmayı savunmak, onun Ortadoğu ve Türkiye'ye yönelik girişimlerini teşhir etmek. Soğuk savaşın yöntem ve özellikleri olan antisovyetizme ve antikomünizme karşı mücadele etmek",

• Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK

Sol Birlik'in ortak açıklaması

Yeni kölelik anlaşmalarına hayır !

Sol Birlik 21 Mart günü yaptığı bir açıklama ile tüm barış ve demokrasi güçlerini Uluslararası Para Fonu IMF'nin Türkiye'ye dayattığı yeni sözleşmeye ve ABD ile Türkiye arasında imzalanarak 12 Eylül darbesinden sonra cuntacı generaller tarafından yürürlüğe sokulan Savunma Işbirliği Anlaşması'nın (SIA) yenilenmesine karşı çıkmaya çağırdı. Sol Birlik'in açıklamasında Genel Kurmay Başkanı Üruğ'un Amerika'ya yaptığı son gezinin yeni bir Mutabakat Anlaşması imzalanması konusundaki pazarlıklarla ilgili olduğu belirtilerek şu görüşlere yer veriliyor: **"Amerikancı generaller bu halk ve barış düşmanı rejime ABD-NATO desteğinin sürmesi karşısında, ABD'ye yeni üsler, kimyasal silah depoları teklif ediyor. ABD jandarması olarak yeni görevler üslenmeyi öneriyorlar. Iç ve dış basında, Yunanistan'dan sökülecek ABD üslerinin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'na taşınacağı, Türkiye'nin ABD için öneminin şimdi daha da arttığı haberleri yoğunlaştı".**

Sol Birlik'in yakın ve ileri hedefleri

Sol Birlik, gerek önüne koyduğu yakın hedef, gerekse daha ileri hedeflere varmak bakımından sol güçlerin eylem birliğini gerekli, zorunlu görüyor. Çünkü hiçbir örgüt tek başına faşist diktatörlüğü yıkamaz. Böylesi bir birlik, kitlelere güven verecek, antifaşist güçleri biraraya toplamakta önemli rol oynayacaktır.

Sol Birlik ülkemizde emekçi halk yığınlarının, ulusal kurtuluş, barış ve demokrasi güçlerinin yakın ve uzun vadeli istemlerini dile getiriyor, sözkonusu hedeflere varmak için kitlelerin mücadelesini örgütleyip eyleme geçirmeyi amaçlıyor.

Sol Birlik faşizmin yıkılmasını ve ülkede demokrasinin gerçekleşmesini önüne yakın hedef olarak koymuş, bunun için, barış ve demokrasi yanlısı, antifaşist Türk ve Kürt tüm güçlerin ortak cephesini oluşturmayı amaçlamıştır. Bu cephe "işçi sınıfının, köylülerin, esnaf ve zenaatçıların, yurtsever güçlerin, aydınların ve gençlerin, küçük ve orta işletme sahiplerinin, diktatörlüğe karşı çıkan ve ortak bir program çerçevesinde birleşen tüm güçlerin işbirliğini" öngörmektedir. Bunun için Sol Birlik, tüm bu güçlerin haklı istemlerini dile getiren bir demokratik program hazırlamış ve antifaşist güçlere sunmuştur.

Bununla amaçlanan, faşist diktatörlüğü yıkıp "barışçı ve demokratik bir Türkiye'nin yolunu açmak, Türkiye'yi emperyalizmin saldırgan politikasına araç olmaktan kurtarmak, halkın temel demokratik hak ve özgürlüklerini yeniden elde etmek ve genişletmek, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek, ekonomik çöküntüyü engellemek ve Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıyı ortadan kaldırmaktır."

Bu hedefler başlıbaşına, halklarımız bakımından büyük değer taşıyor. Ama salt bununla sömürü ve baskı toplum yaşamından tümüyle sökülüp atılamaz. Halklarımızın gerçek anlamda ulusal ve toplumsal kurtuluşu için, Sol Birlik, önüne demokratik halk iktidarını hedef olarak koyuyor. Bu iktidar, "emperyalizle varolan her türlü bağımlılık ilişkilerine son vererek, tekelci sermayenin elindeki büyük üretim ve dolaşım araçlarını kamulaştırmak, onun toplumsal yaşam üzerindeki ideolojik, politik egemenliğine son vererek, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını tanıyarak ve köklü bir toprak devrimini gerçekleştirerek halklarımıza ulusal ve toplumsal kurtuluş yolunu açacaktır".

Sol Birlik, gerek önüne koyduğu yakın hedef, gerekse daha ileri hedeflere varmak bakımından sol güçlerin eylem birliğini gerekli, zorunlu görüyor. Çünkü hiçbir örgüt tek başına faşist diktatörlüğü yıkamaz. Böylesi bir birlik, kitlelere güven verecek, antifaşist güçleri biraraya toplamakta önemli rol oynayacaktır. Ülkede demokratik halk iktidarının gerçekleşmesi ve temel dönüşümlerin başarılması için de solun eylem birliği gereklidir.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan altı sol parti işte bu amaçla biraraya gelerek Sol Birlik'i oluşturdular.

Atılan ileri, tarihi bir adımdır. Sözkonusu hedeflere ulaşmak için de, bir yandan, şu anda birlik içinde yer almayan, ama böylesi bir eylem birliğinden yana olan ve aynı amaçlar için mücadele eden sol güçleri birliğe kazanmak, onu geliştirip güçlendirmek; diğer yandan, anti-faşist güçlerin geniş cephesini gerçekleştirmek için çaba göstermek gerekiyor.

Sol Birlik, devrimci ve demokratik güçlerin acil görevini (faşizmi yıkma ve ülkeye demokrasi getirme), devrimci güçlerin diğer temel hedefi ile (toplumun devrimci dönüşümü) birbirine karıştırmıyor; ancak bunları karşılıklı ilişkilerinin diyalektik bütünlüğü içinde ele alarak güçlerin her düzeye uygun birliğini, ittifakını gözetiyor.

Anti-faşist güçlere sunulan demokratik program, tüm anti-faşist toplum kesimlerinin haklı istemlerini içeriyor ve onların biraraya gelmesine uygundur. Demokratik programda yer alan istemlerin halklarımız için ne kadar yaşamsal ve demokratik halk iktidarı yolunda ne büyük bir kazanım olduğu açıktır. Bugün faşist diktatörlüğün yıkılması ve ileri sürülen demokratik istemlerin yaşama geçirilmesi amacı tümüyle devrimci bir politikadır. Halklarımızın geniş demokrasi güçlerinden böylesi bir politika etrafında birlik olmalarını istiyor. Sol güçlerin diğer demokrasi güçlerinden "ayrı" yanı bu savaşımı en kararlı, en büyük özveri ve cesaretle halklarımızın gerçek kurtuluşuna kadar sürdürmeye aday olmasıdır.

Sol Birlik, halklarımızın ulusal ve toplumsal kurtuluşu için gerekli temel dönüşümleri başaracak demokratik halk iktidarı perspektifini de devrimci güçlerin önüne koymuştur ve bunun için mücadele edecektir. Sol güçlerin eylem birliği salt faşizmi yıkma işiyle sınırlansa bu eksik olurdu. Solun, daha ileri hedeflere yönelik bir birliğine dün gerek vardı, bugün faşizm koşullarında vardır ve yarın, faşizm yıkıldıktan sonra da –toplumun devrimci dönüşümü için– gerek olacaktır.

Gerek yakın, gerek daha ileri hedeflere ulaşmanın süresi, biçimi ise önceden kestirilemez. Bunu somut tarihi koşullar belirleyecektir. Diyelim ki, faşizm yıkıldıktan sonra, koşullar uzunca bir süre devrimci dönüşümler için uygun düşmeyebilir, iktidar yeniden burjuvazinin eline geçebilir. Ama koşullar bizim ve karşı tarafın gücüne bağlı olarak faşizmin yıkılışı ile birlikte doğrudan demokratik halk iktidarına geçişe de olanak verebilir. Bu konuları önümüzdeki sayılarda daha kapsamlı ele alacağız.

YEKITİYA HÊZÊN ÇEP Û ARMANCÊN WÊ YÊN DÛR Û NÊZIK

YEKİTİYA HÊZÊN ÇEP kar dıke bo pêkanina daxwazên nêzık û dûr ên xebatkaran, hêzên rızgarixwaz, aşitixwaz û dêmoqrat û dıde pêş xwe ku tevgera wan rêz û bılınd bıke bona vê armancê.

Yêkıtiya Hêzên Cep, hılweşandına sazûmana faşi, û pêkanina dêmoqratiyê lı welat wek armancê nêzık daniye pêş xwe Bona vê yekê, ew kardıke cepheya hemû hêzên aşitixwaz û demoqrat, hêzên dıji faşiyê yên Tırk û Kurd pêkbine. Armanca vê cepheyê dı daxuyanê da usa tê nişandan:"Ev cephe bo hılweşandına diktatoriya faşi ye. Usa ku rê vebıke Tırkiye bıbe welateki aşitixwaz û dêmokrat, nebe destık bo êrişên imperyaliyê, maf û azadiyên bıngehin ên gel dı şunda bên gırtın û bên fırehkırın, rewşa jiyana gel bê çetırkırın aboriya gel jı ruxanê bê parêzkırın û zordestiya netewi a ser gelê Kurd bê rakırın."

Ev armancên han bo gelên me gıranbuha ne. Lê çı heye ku tenê bı wan,zêrandın û zordesti jı jiyana gel bı temami paqıj nabe. Bona vê yekê, Yekıtiya Hêzên Çep armancên dûr ji dıde pêş xwe. Dıbêje, rızgariya gelên me bı aliye netewi û civaki bı hukmeke geli û demoqrati pêk tê. Ev hukım, "Bı qutkırına pêvendiyên bındestiyê bi imperyaliyê ra bı destdanina ser haletên hasılkırınê û çûn-hatınê yên dı destê sermiyana monopoli da, bı rakırına tesira wê ya ideoloji û siyasi lı ser jiyana gel, bı naskırına heqê gelê Kurd bo tayinkırına qedera xwe bı serbesti, û bı pêkanina şoreşa erdê ya bıngehin wê rê vebıke bo gelên me bo rızgariya wan ê netewi û civaki. '

Yekıtiya Hêzên Çep a Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê, hevkariyê hewce dıbıne dı navbera hêzên çep da hım bogihıştına armancên nêzık, hım ji yên dûr. Jı ber ku, tu rêxıstınek bı serê xwe nıkare zora faşiyê bıbe. Her usa ji, bo avakırına hukmeke geli û dêmoqrati lı welat û guhurandınên bıngehin ên şorışgeri dıvê ev hevkari hebe. Baweriya gel bı hêzên çep usa pêktê û ew lı dor dıcıvın.

Bona vê yekê, şeş partiyên çep yên Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê gihıştın hev û YEKITİYA HÊZÊN ÇEP pêkanin. Yekıtiya Hêzên Çep bernameyeke dêmoqrat çêkır û pêşkêş kır bo yekiti û xebata hemû hêzên aşitixwaz û dêmokrat dıji faşiyê

Ev Yekıtiya Hêzên Çep gaveke mezın û diroki ye. Lê dıvê nah şunda ji bı xurti kar bê kırın bo fırehkırın û xurtkırına wê û her usa ji bo pêkanina cepheyeki dıji faşiyê bı hemû hêzên dêmoqrat.

Daxwazên ku dı programa dêmoqratik da ci gırtiye, bo gelên me û dı riya hukmek dêmoqrati a geli da qazencek gıran e. İro rûxandına hukma faşi û pêkanina daxwazên dêmoqratik siyaseteke şoreşger e. Gelên me jı bo armancek wusa, dıxwazın ku hêzên dêmoqrasixwaz bên ber hev.

Yekıtiya Hêzên Çep armancên nêzik û dûr bı zelali daniye pêş xwe û bo wan kar û xebat dıke Lê menv iro nıkare bêje gihıştına van armancan çıqa wext dıgre û bı çı şıkli pêk tê .Dıbe ku pışti ruxana hukma faşi, jı wê derbazbûna guhırandınên bıngehin ên şorışgeri- ango sazkırına hukmeke geli û dêmoqrati- wexteki dırêj bıstine û cardın qısmê bûrjûwa hukım bıstinın dest xwe. Dıbe ku, gora hêza me û ya terefê dın, fırsend çêdıbe û dı dema hılweşandına hukma faşi, hukmeke geli û dêmoqrati ji serrast dıbe.

Dünya Barış Konseyi Türkiye barış ve demokrasi güçleriyle dayanışma haftası düzenliyor

25 Mart'ta Moskova'da toplanan Dünya Barış Konseyi Prezidyumu, çalışmalarını tamamlayarak bir dizi karar aldı. DBK Prezidyumu'nun kabul ettiği sonuç belgeleri arasında, Türkiye halkının barış ve demokrasi uğrundaki savaşımının desteklendiği belirtilerek, Türkiye barış ve demokrasi hareketinin tüm aktivistleri için genel af çıkartılması isteği yer alıyor. Bu temelde, 12-19 Eylül 1985 tarihleri arasında Türkiye barış ve demokrasi güçleriyle dayanışma haftası düzenlemeyi kararlaştıran DBK, bu kararı eylem programına alarak tüm ülkeler ulusal komitelerine bildirmiş ve hazırlık çalışmalarının başlatılmasını istemiştir.

OKURLARIMIZA ÇAĞRI

Gazetemizde önümüzdeki sayıdan itibaren okur mektuplarına yer verceğiz. Gazetemiz okurlarımızın katkılarıyla amacına ulaşabilecektir. Bu inançla okur köşemizi açarken, gazetemizle ilgili görüş ve önerilerinizi de bekliyoruz.

Ali TERZİOĞLU (TİP)

Evdeki hesap

BAŞLANGIÇTA herşey inceden inceye hesaplanmıştı. Hem Cunta'nın yıllar boyu fiilen iktidarda kalmasını sağlayacak, hem de güya Türkiye'de çok partili demokratik düzene geçildiği izlenimini verecek partiler ve seçimler için, devletin tüm olanakları seferber edilerek en elverişli adaylar aranmış, bulunmuştu. İktidara ve muhalafete "mahkum" olacaklarla bunların kurucu, yönetici, milletvekili adayı olacak olanları titizlikle araştırılmış, hiçbirşey tesadüfe bırakılmamıştı.

Diğerlerini de vetolar önledi. Ama hiç açık verilmedi de değil. Başlangıçta ikili düşünülmüşken üçlüye razı olundu ve "seçim" bu üçlü arasında yapıldı. Halk da bu açıktan yararlanıp gidişe karşı olduğunun bir ifadesi olarak, iktidar veya muhalefet adayı değil, üçüncüyü öne geçirdi.

Daha sonra yerel seçimlere sıra geldi. Bu seçimi de ilkine katılanlarla sınırlı tutmak, hem yeni çalkantılara yolaçacak, hem de geçirilmeye çalışılan demokrasi kılıfını bütünüyle anlamsızlaştıracaktı. İster istemez yeni partiler de seçime katıldı. Açıklanan sonuçlar gerçekte Cunta'nın, gözde partileriyle birlikte meclisinin de daha altı ayı dolmadan devre dışı kalıp iflas bayrağını çekmiş olduğunu gösterdi. Buna karşılık, yerel seçimlerde başarısını sürdürmüş olduğu halde, Anap'ın da, yere ayağını daha sağlam basan bir iktidar olduğunu söylemeye olanak yok. Bakanlar değişiyor, hem de ne sebeplerle. Kongrelerinde "eğilim"ler çekişiyor, yeni seçilenlere bir geceden işten el çektiriliyor vb. Aynı durumu, bugün legal olarak çalışmalarını sürdüren hemen her partide de görmek olası. Başkaldırmalar, tek veya toplu açıklamalar, ayrılıp barışmalar, yeniden ayrılmalar birbirini izliyor. Kısacası, sözkonusu her partide iktidarı ile, muhalefeti ile bir eğretilik, bir yerine oturmamışlık, kitlelerin karşısında kendi gerçek durumlarıyla onlardan beklenen arasındaki uçurumu farketmenin getirdiği ürküntü ve nafile çırpınışların hikayesi hergün sütun sütun gazeteleri doldurmakta. Herşey önceden o kadar iyi düşünülüp ayarlanmışken, gene de evdeki hesap çarşıya uymamıştır.

Aslında, olaylara biraz derinden, biraz dikkatlice bakabilen ve 20. yüzyılın son çeyreğinde dünyadaki gelişmelerle birlikte Türkiye'nin ve halklarımızın da nasıl bir gelişme içinde olduğunu izleyebilen bir kimse için bu sonuç hiç de sürpriz değildi ve olmadı.

Anımsayalım: 12 Eylül öncesi dönemi için sonun başlangıcını oluşturan 24 Ocak Kararları ile emperyalizm ve tekellerce halklarımıza yeni bir durum dayatılmıştı. Bilinçli olarak kamçılanmış büyük bir enflasyon politikasıyla kitlelerin satınalma gücünün büyük ölçüde düşürülmesi, iç talebin adamakıllı kısılması, yapısal bunalıma eklenen konjoktürel bunalımla adamakıllı sıkışan tekellere ve holdinglere önemli kaynak aktarımı, ekonomik bağımlılık ilişkilerinin daha da artırılması ve bütün bunlarla artık son noktasına gelip dayanmış ithal ikamesi yerine dışa açılmanın sağlanması.

Ancak tek başına yeterli değildir kararlar. Hem tekellerin kazanımlarının korunup geliştirilmesi, hem de yeni birikimlerin sağlanması gerekmektedir. Ücretler dondurulmalı, gerçekte geriletilmeli, işçi sınıfına ayrı bir baskı ögesi olacak büyük bir işsiz ordusu yedekte bırakılmalı, kitlelerin satınalma gücü düşürülürken sermaye birikimi ve tekelleşme daha da hızlandırılmalıdır. Bunların ise asgari bir demokrasi ortamında gerçekleştirilmesine olanak bulunmadığından Cunta ve faşizmi gelmiştir. Ve de Cunta, 24 Ocak Kararları'nı, hatta aynı ekiple ve sadakatle uygulayagelmiştir, silahların gölgesinde.

Aradan beş yıl geçti. Mahkemelerin, hapislerin, işkencelerin, idamların, akıl almaz işsizlik, yoksulluk, açlık tablolarının ve bunların neden olduğu her türden moral çöküntünün birbirini izlediği bu dönem, bütün bunlara karşın, hiç değilse iktidara ve dayatılan sisteme bir nefes aldırmış mıdır? Hayır. Gerçekler ortada: Ulusal gelirde gerileme, büyüme hızında negatifleşme, dış borçlarda katmerlenme ve buna karşılık, eskisine göre de daha küçük, küçücük bir azınlığın elinde, eskisine göre daha fazla, çok fazla bir servet birikimi ve dışarıya kaçan para.

Oysa bugün asgarisinin asgarisi bir demokratik görüntünün dahi kendini gösterip sürdürülmesi, bu nefesin alınmış olmasına bağlıydı. Ama artık, Cunta ve arkasındakiler için de geriye, 12 Eylül'den hemen sonrası günlere dönmek için çok geçtir. Bugün ipler hâlâ elinde görünüyor olsa bile artık ok yaydan çıkmıştır. Gündemin bundan sonrasını, halk desteğini yitirmiş Cunta'nın ve arkasındaki tekellerin hesapları değil, kendisine dayatılan sistemi, ekonomisiyle ve politikasıyla reddeden kitleler belirleyecektir; mücadele ettikçe daha belirleyici olacak, belirleyici oldukça da mücadele gücü katmerlenecek kitleler.

Burada Sol'a ve bunun içinde partilerimize görev düşmektedir. Bugünün iktidarının ve partilerinin yüzeydeki gel-gitlerinin derininde yatan asıl nedenleri, red olgusunu ortaya koyarak, kitlelerin özlem ve beklentilerinin gerçek karşılığını oluşturan demokratik iktidar alternatifini, kitlelerin de gerçek alternatifi ve hedefi haline getirerek ve bu hedef doğrultusunda birleşip örgütlü mücadeleye katılmaları için öne düşerek.

Sol Birlik bu yolda atılmış adımdır, önemli ve anlamlı.

Dört buçuk yıldır faşist baskı ve zulmün tüm şiddetiyle hüküm sürdüğü, emekçi halkın daha da yoksullaştığı

TÜRKİYE'NİN MANZARASINI DEĞİŞTİRMEK İÇİN

12 Eylül 1980 darbesinden dört buçuk yıl sonra Türkiye'nin genel manzarasını ana hatlarıyla bu sayfamızda çizmeye çalıştık. Bunlar bilinmeyen şeyler değil; ama Türkiye'nin cehennemden farksız bu manzarası, "demokrasiye geçildi, hayır geçiliyor" türünden tartışmalarla perdelenmek isteniyor. Faşist diktatörlüğün varlığı ve devamı, "demokrasiye geçiş takvimi, süreci" ve benzeri aldatmalarla gözlerden gizlenmeye çalışılıyor. Oysa gerçekler o denli belirgin ki, Türkiye'de birkaç gün geçiren bir yabancı bile bunları rahatlıkla görebiliyor. İşte örneği: ABD'li ünlü yazar Arthur Miller, Türkiye'deki kısa gezisi sonunda İstanbulda yaptığı basın toplantısında, işkencesinden mahkemelerin, sansüründen siyasi yasaklarına kadar somut örnekleriyle, Türkiye'de demokrasinin "d"sinin dahi bulunmadığını açık açık ilan ediyor. Tabii sıkıyönetim basın toplantısının yayınlanmasını hemen yasaklıyor. Böylece faşist Cunta, "demokrasiye dönüldü" demagojisinin nasıl bir ikiyüzlülük örneği olduğunu, hem de kendi tavrıyla bir kez daha açığa vuruyor.

Evren Cuntası, perde arkasına çekilmiş görünmeye dahi gerek görmüyor. Ekonomiyi Özal hükümetine havale eden Cunta, diğer tüm alanlarda ipleri elinde tutmaya devam ediyor. Günlük basında hemen hergün bunun yeni bir örneği sergileniyor. Faşizmin kendi koyduğu hukuki çerçeveye bile uymayan keyfiliği hükmünü sürdürüyor. Demokrasiyi fiilen ortadan kaldıran mevcut hukuki düzen içerisindeki en sıradan, gündelik girişimler için bile öncelikle "yukarının" nasıl bir tepki göstereceğinin hesaba katıldığı, hep yazılıp çiziliyor. Özetle, faşizm bugün Evren-Özal işbölümü altında ve tüm gerçekliğiyle varlığını sürdürüyor. Gönderilmeden gitmeye de niyeti yok.

Bu sayfada özetlediğimiz tablonun yükünü asıl çekenler, yani ağır baskı ve zulüm altında yaşayanlar, hızla artan sömürü sonucu yoksulluğun kucağına düşenler, horlanan, acı çeken, yoz ve çürümüş bir hayat sürdürmeye mahkum edilmek istenenler, işçilerdir, geniş emekçi yığınlardır; kısacası, toplumun suskun tutulmak istenen ezici çoğunluğudur. Faşizmin cefasını çeken bu ezici çoğunluk kolları sıvayıp davranmadıkça, faşizm hükmünü sürdürmeye devam edecektir. O halde iş başa düşmektedir! Faşizmi yıkabilmenin biricik yolu, öncelikle halk güçlerinin birlikte mücadelesinden geçmektedir. Bunun dışında bir yol aramak beyhudedir.

Yığınlardan faşizme karşı başkaldıracak güç birikmekte ve giderek kabarmaktadır. Beceri, faşizme karşı mücadelede temel alınması gereken bu gücü harekete geçirecek araçları yaratmaktadır; yığınların aktif olarak örgütlü mücadeleye katılmalarını sağlamaktadır. İşte Sol Birlik bu araçlardan birisidir ve bu göreve adaydır. Sol Birlik, başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk yığınlarının güvenini kazanabildiği ve onları örgütlü mücadeleye seferber edebildiği ölçüde, üstlendiği görevleri yerine getirebilecektir.

Demokratik halk iktidarı doğrultusunda işçi ve emekçi yığınları örgütlemekle, onları devrimci mücadeleye kazanmakla yükümlü olan Sol Birlik, bugün halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin önüne dikilen en büyük engelin faşist diktatörlük olduğunu tespit etmektedir. Faşist zorbalığın devamının demokrasi güçlerinin örgütsüz ve dağınık olmalarından kaynaklandığını vurgulayan Sol Birlik, "işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel alan, faşizme karşı geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliğini sağlamak yolunda kalıcı bir güçbirliği" oluşturmayı hedefleyen Demokratik Güçbirliği Platformu çatısı altında, ortak amaç ve taleplerin tümü veya bir bölümü üzerinde anlaşan tüm politik parti ve akımları birleşmeye çağırıyor.

Faşizmin baş hedefi işçi sınıfı

Kenan Evren Cuntası 12 Eylül günü tüm grevleri durdurmuş ve grev yapmayı yasaklamıştır. Türk-İş'in kendisiyle işbirliği yapan sendikacıları dışında, hemen hemen tüm sendikacıları susturmuş, bunların önemli bir bölümünü tutuklamıştır. Sendikalar devlet organlarının kontrolü altına sokulmuş, kolayca kapatılabilmesine olanak veren "yasalar" çıkartılmıştır. Kamu sağlığı, milli güvenlik gibi gerekçelerle pekçok sektörde grev yasaklanmış, geri kalan sektörlerde ise fiilen grev yapmak imkansız hale getirilmiştir. Genel grev, dayanışma grevi, toplu sözleşme hükümlerinin uygulanması karşısında başvurulacak hak grevi gibi grev türleri tümüyle yasaklanmıştır. Fabrika semtlerinde, polis karakollarında işçiler için fişler tutulmaya başlanmış, fabrikada ekonomik hakları için biraz sesini çıkartan, arkadaşlarına öncülük eden işçiler işten çıkartılmış ve polis karakolları vasıtasıyla adları diğer fabrikalara dağıtılmıştır.

Son dört yılda Cunta'nın işçi sınıfına getirdiği özetle şudur: İşçi ücretlerinin mutlak olarak geriletilmesi (ortalama günlük altı dolardan, iki dolara), her yıl ortalama % 50 artan fiyatlara karşılık Yüksek Hakem Kurulunca % 25'lik ücret artışlarına mahkum edilmeleri, çok yüksek işsizlik seviyesi, sendikal hakların ve grev hakkının yokedilmesi, siyasi bakımdan ileri işçilerin tutuklanması, yıldırılması, işsiz bırakılması yolundaki yoğun çabalar.

Güncel görev faşist diktatörlüğün yıkılmasıdır.

Bugün halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi önündeki en büyük engel işbaşındaki faşist diktatörlüktür. Bu nedenle günümüzün en acil politik görevi faşist diktatörlüğü yıkmaktır. Barışçı ve demokratik bir Türkiyenin yolunu açmak için, Türkiye'yi emperyalizmin saldırgan politikasına araç olmaktan kurtarmak, halkın temel demokratik hak ve özgürlüklerini yeniden elde etmek ve genişletmek, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek, ekonomik çöküşü engellemek ve Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıyı ortadan kaldırmak için ülkemizin faşist diktatörlüğün çizmeleri altından kurtarılması zorunludur. Bu acil taleplerin yaşama geçirilmesi ve halklarımızın bugün karşı karşıya bulunduğu tehlikelerden kurtarılması demokrasi ve barıştan yana tüm güçlerin ortak davasıdır. (Deklarasyon'dan)

Evren'i çileden çıkaran olay: Aydınlar Dilekçesi

Ülkemizin edebiyat, bilim, sanat, hukuk alanında en yetkin insanlarının aralarında bulunduğu 1250 aydının Cumhurbaşkanlığı makamına bir dilekçe vererek demokratik hak ve özgürlükleri savunmaları Kenan Evren'i çılgına çevirdi. Radyo ve televizyondan yayınlanan bir konuşmasında Evren, dilekçe sahiplerine şiddetle çattı, onları vatan hainliği ile suçladı. Ankara sıkıyönetim komutanlığı dilekçeyi imzalayanlar hakkında soruşturma açtı. 15 Ağustos 1984'te başlayan duruşmada 59 kişi yargılanıyor. Diğer birçok davada olduğu gibi sanıkların hüküm giymeleri halinde, imzalayan diğer kişiler için de "Aydınlar Davası-2" adıyla yeni bir davanın açılması şaşırtıcı olmayacaktır.

Barış düşmanlığı, barışçı avı

Barış düşmanı militarist cunta, barış savunucularını vatan haini, barış hareketini düşman ilân etti. Ülkemizin önde gelen bilim adamı, hukukçu, sanatçı ve aydınlarından oluşan Barış Derneği yöneticileri 5 ile 8 yıl arasında hapse mahkum edildi. Tek "suç"ları barışı savunmaktı. Bununla da yetinmeyen Cunta, Barış-2 adıyla yeni bir dava açarak ilk davanın sanıkları arasına katmadığı barış savunucularını da yargılamaya başladı. Cunta barış kelimesinden bile korkmaktadır. Uluslararası Gençlik Yılı'nın sloganında "barış" kelimesinin "huzur" diye çevrilmesi bunun çarpıcı bir örneğidir.

İşçileri, emekçileri daha fazla yoksulluğa iten Cunta, silahlanma için milyonlarca dolar harcıyor. Cuntabaşı Evren'in nükleer silahlar aleyhinde konuşan bir lise öğrencisini azarlaması TV'den milyonlara iletiliyor.

Türkiye zindana dönüştürüldü

21 Eylül 1984 tarihli Milliyet gazetesine göre gözaltına alınanların sayısı, askeri darbeden bu tarihe kadar 178,565'tir. Uluslararası İnsan Hakları Birliği 19 Şubat 1982'de yaptığı açıklamada darbeden sonraki 17 ay içinde 170,958 kişinin gözaltına alındığını bildirmişti. Türkiye'de 1984 yılı sonuna kadar en az 200 bin kişi polis merkezlerinden, askeri garnizonlardan, cezaevlerinden geçmiştir. Kaba bir hesapla 18 yaşından büyük yurttaşlar içinde her 120 kişiden biri Cunta'nın hücre ve koğuşlarında "misafir" edilmiştir.

Yargılamasız idamlar 350'yi aştı

Resmi açıklamalara göre "güvenlik kuvvetleriyle çatışma sonucu ölü olarak ele geçen", "kaçmak isterken vurulup öldürülen", polis merkezinde "kendini üst katlardan atarak", "kafasını duvarlara vurarak" ya da başka biçimlerde "intihar" edenlerin sayısı 350'yi aştı. "Operasyon" adı altında düzenlenen sürek avlarında veya işkence altında katledilenler, cuntanın yargılanmadan idama mahkum ettiği kişilerdir.

Uluslararası Af Örgütü, Uluslararası İnsan Hakları Birliği gibi kuruluşlar Türkiye'de işkencenin "yaygın ve sistemli" şekilde sürdürüldüğü konusunda hemfikirlerdir. Gözaltına alınan hemen herkese "hafif" (falaka benzeri) veya "şiddetli" (askıya asmak, elektrik şoku vb.) işkence uygulanmaktadır. Cuntanın uluslararası kamuoyunu yanıltmak amacıyla bu konuda açtığı "soruşturma" sayısı ancak 150 civarındadır. Bunların sanıkları ya beraat etmekte ya da çok hafif göstermelik cezalar almaktadırlar.

Halkın örgütlenmesi yasak

Kenan Evren faşizmi, örgütlenme özgürlüğünün üzerinden bir silindir gibi geçti. İktidarı gaspeden Cunta, 12 Eylül öncesinin tüm siyasi partilerini "kapattığını" ilân etti. Askeri darbeden bu yana 23 bin 677 dernek kapatıldı. 1982'de halka zorla dayatılan "Anayasa" sadece sermayeden yana partilerin kurulmasını mümkün kılmakta, işçi sınıfı partilerini yasaklamaktadır.

Kapatılan parti ve derneklerin üyelerinin örgütlenme özgürlükleri kısıtlandığı gibi, kapatılan siyasi partilerin yöneticilerinin siyasi hakları 10 yıl süreyle ellerinden alındı. Derneklerin siyasi konularda görüş bildirmesi kesin olarak yasaklandı.

27'si siyasi nitelikli 50 idam

12 Eylül 1980'den buyana askeri savcılar 5800 sanık hakkında idam cezası talebinde bulundular. İdamı istenenler arasında DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve diğer DİSK yöneticileri de bulunuyordu. 1985 yılının Şubat ayı sonuna kadar mahkemeler 515 kişiyi idama mahkum ettiler. 12 Eylül'den sonra 50 mahkum idam edildi. Bunların 27'si siyasi nitelikli idamlardı. Haklarındaki karar Yargıtay tarafından onaylanan 488 kişi ise idam edilecekleri günü bekliyor.

Bilim ve düşünce özgürlüğü düşmanı cunta

Son dört yılda gazeteci, yazar, çevirmen ve sanatçılara verilen hapis cezalarının toplamı 316 yıl 4 ay 20 gündür. Bu dört yıl içinde sıkıyönetim komutanlıklarınca yasaklanan gazetelerin yayın yapamadıkları gün sayısı 300'e yaklaşmaktadır. Cumhuriyet gazetesi dört kez kapatılmış, toplam olarak 41 gün kapalı kalmıştır. Faşist darbeden bu yana 415 yayın Bakanlar Kurulu kararıyla, 512 yayın ise mahkemelerce yasaklanmıştır. Resmi rakamlar ülkenin kültürel yoksullaştırılmasına tanıklık etmektedir. DİE verilerine göre, 1970-79 döneminde yıl başına ortalama 6350 kitap yayınlanmışken, bu sayı 1980'de 4316'ya, 1983'te ise 4423'e düşmüştür.

Üniversitelerin özerklikleri tümden kaldırılmış, faşizmin bilim düşmanlığı YÖK ile had safhaya ulaşmıştır. YÖK ve Sıkıyönetimce işlerine son verilen veya bu şartlarda çalışmayı reddederek istifa eden öğretim üyelerinin sayısı 1188'e ulaşmıştır.

400 bin kişinin yurtdışına çıkışı yasak

Halen cuntanın "sakıncalı yurttaş" olarak gördüğü 400 bin kişinin yurtdışına çıkışı yasak. Seyahat özgürlüğü engellenenlerin büyük çoğunluğu hiçbir adli kovuşturma altında bulunmuyor. Bu kişilere pasaport verilmemekte, pasaport sürelerini uzatmak için başvurduklarında pasaportları ellerinden alınmakta, bazılarının pasaportlarına ise ülke dışına çıkmak istediklerinde elkonulmaktadır. Son olarak sinema sanatçısı Tarık Akan, Berlin Film Festivali'nde kazandığı Juri Özel Ödülü'nü almak için yurtdışına çıkamamıştır.

Kürt halkı üzerindeki baskılar had safhada

Faşist Evren Cuntası'nın en çok acı, gözyaşı ve yıkım getirdiği alan Kürt halkı olmuştur. Türkiye Kürdistanı'nda (Cunta'ya göre "Doğu illerimizde") özel olarak eğitilmiş komando birlikleri Kürt köylerine sürekli baskınlar düzenlemekte, silah araması veya kaçak şahısları sakladıkları gibi gerekçelerle, Kürt emekçileri meydan dayağından geçirilmekte, yaşları itibariyle Kürt ulusal hareketinin militanı olabileceğinden şüphelendiklerini alıp götürmekte ve işkenceden geçirmektedir. Gazete manşetlerinde sık sık "güvenlik kuvvetleriyle çatışırken öldürülen bölücü teröristler" şeklinde tenıtılan Kürt gençlerinin cesetleri sergilenmektedir. Bazı Kürt köyleri zorla göçe zorlanmakta ve gösterilen yerlerde iskâna tabi tutulmaktadır. Kürt halkının kendi dilini kullanması ve geliştirmesini engelleyen yasaklar daha da arttırılmıştır. Türkçeden başka dillerde yapılacak yayınlar hakkındaki yasada şöyle denmektedir.

"Madde 3- Türk vatandaşlarının anadili Türkçedir. Türkçeden başka dillerin anadili olarak kullanılmasına ve yayılmasına yönelik her türlü faaliyette bulunulması; toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde afiş, pankart, döviz, levha ve benzerlerinin taşınması, ses, plak ve görüntü bantları ve diğer anlatım araç ve gereçleriyle yayın yapılması yasaktır."

"Halklarımızın aktif ve yığınsal mücadelesi olmadan faşist diktatörlük yıkılıp demokrasinin yolu açılamaz."

BARIŞ VE DEMOKRASİD

Faşizmi yıkmak ve ülkeyi ekonor halklarımızı bunca acı ve yoksull

Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede güçlerini, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği (Sol Birlik) adı altında birleştirdiler. Oluşturulan güçbirliğinin işlevini, görev ve amaçlarını, ülke ve dünya gerçekleri üzerindeki görüş ve önerilerini, atılacak ortak adımları dile getirmek ve halklarımıza iletmek amacıyla "SOL BİRLİK" adıyla bir yayın organının yayınlanmasını kararlaştırdılar.

Altı sol parti, yayınladıkları belgelerde, uluslararası planda "İnsanlığı nükleer bir savaşta yok olma tehlikesiyle karşı karşı getiren emperyalist çevrelere karşı barış mücadelesini yükseltmek" ulusal planda en acil politik görevi "faşist diktatörlüğü yıkmak" olarak belirlediler. "Faşist diktatörlüğün zorbalığı ve saldırganlığı, onun çok güçlü olmasından değil, demokrasi güçlerinin

bölünmüş ve dağınık olmasından kayna birleştirmemiz zorunludur" diyen altı s güçlerinin cephesinin kurulmasını" am demokrasi yanlısı, anti faşist Türk ve K Türk ve Kürt emekçilerinin ortak mücad ve demokrasiyi kurmanın mümkün olm dayatmaksızın, milyonlarca emekçinin mücadele içinde, her aralıksız ortak çab açıkladılar.

"En geniş anti faşist güçlerin eylem birl sol güçler arasındaki birlik önemli bir r hızlandıracaktır" saptamasını yapan alt ekonomik, demokratik, sosyal haklar u

Behice BORAN
Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı

Birlik yolunda güçlü adımlarla ileri

Aralarında ideolojik yakınlık bulunan altı partinin 1984' ün sonlarına doğru biraraya gelip de Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik'ini kurmaları yalnızca sol güçler açısından değil, tüm Türkiye açısından önemli bir girişimdir. Türkiye'de faşizm toplumun kendiliğinden evrimiyle çöküp gitmeyecek, bütün anti-faşist, demokrasiden yana güçlerin ortak mücadelesiyle altedilecektir. Bu mücadelede Türkiye ve Türkiye Kürdistanı sol güçlerine öncülük görevi düşmektedir.

Faşizmin politik güç olarak somutlaştığı cunta ve onun sivil hükümetine karşı mücadelenin temel güçleri işçi sınıfının başını çektiği emekçi kitlelerdir. Ama kitleler ancak örgütlü, bilinçli bir biçimde mücadele ederek faşizmi altedebilirler. Geniş kitlelerin örgütlü, bilinçli mücadele içine çekilebilmeleri ise ancak esasen örgütlü bulunan kesimlerin ortak girişim ve çabasıyla, birleşmeleriyle mümkündür. Kitlelerin örgütlendirilmesine, esasen örgütlenmiş bulunan kesimlerin birleştirilmesiyle başlanır. Bunun için faşizme karşı mücadelenin örgütsel ana hedefi bir cepheleşme etrafında sol ve diğer demokratik güçleri olabildiğince toparlayabilmek, faşizme karşı seferber edebilmektir. Sol birlik bu yönde atılmış ciddi, tutarlı, önemli bir adımdır. Bu adım, sol güçleri ve sol birlik cepheleşmesi etrafında diğer demokrasi güçlerini toparlayabildiği ve bu kitleleri hareketlendirip yönlendirebildiği ölçüde başarılı, sonuç alıcı olabilecektir. Önemi, böyle bir süreci başlatabilecek adım olmasındadır.

Bu adımın yukarıda belirtilen görevi başarması, "bir adım" olmaktan öteye geçmesi kimi koşulların yerine getirilmesine bağlıdır. Altı partinin yayınladığı Sol Birlik Deklarasyonu'nda sol güçlerin eylem birliğinin başarısı konusunda şu koşul getirilmektedir: "Ve inanıyoruz ki, eğer sol güçler ortak noktaları öne çıkarırsa, karşılıklı güvene dayalı, eşit hak temelinde ilişkilerin kurulması doğrultusunda, rekabetin ve karşılıklı bloklaşma eğiliminin yerine, ortak güçleri ana düşmanâ karşı mücadeleye yönelten bir politik tutum takınabilirlerse, sol güçlerin eylem birliğinin sağlanması zor olmayacaktır." Çok doğru olan bu tesbit hiç kuşkusuz Sol Birlik'i oluşturan altı partinin kendi aralarındaki ilişki ve tutumları için de geçerlidir.

Türkiye'de sınıf mücadelesinin yükselmesinin esasen var olan nesnel koşulları, gün geçtikçe daha da olgunlaşmaktadır. Öznel öge bu nesnel gelişmenin ardında kalmaktadır. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı sol güçleri sınıf mücadelesinde öznel ögenin güçlenme ve gelişmesi için şart olan, kendi aralarındaki birliği ve birlikteliği oluşturmakta geç kaldılar. Bununla beraber, başka ülkelerde de cepheleşme hareketleri zor olmuş ve olmaktadır; ve bu zorluktan dolayı da gerçekleştirilmesi zaman almaktadır. Bu zamanı olabildiğince kısaltmak ivedi amaç olmalıdır.

Sol Birlik'in, sol güçlerden başlayarak en geniş demokrasi güçlerini toparlama ve eylem birliğini geliştirme uğraşında karşılaşacağı önemli bir sorun da sınırlı da olsa, belli bir canlılık gösteren burjuva muhalefetiyle ilişkili sorunu olacaktır. Sol Birlik bu muhalefetin yanılışlarına ve eksiklerine karşı çıkmak ve mücadele vermekle beraber, faşist diktatörlüğe karşı vaziyet aldığı ölçüde onu destekleyecektir.

Sol Birlik'in kurulması Türkiye sol güçleri arasında birlik bilincinin güçlenmesinin ve kararlılığının bir belirtisidir. Sol Birlik, yapması gerekenleri başarır, daha geniş çapta birlik sürecini başlatır ve geliştirirse, Birlik'in kuruluşu ulusal ve toplumsal kurtuluş yolunda tarihine bir menzil taşı olarak geçecektir. Birlik'in bu altı parti arasında kurulmuş olmasının ayrı bir önemi ve anlamı vardır. Bu, Kürt ve Türk halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinin ittifakını gerçekleştirme yolunda bir adımdır.

Birlik yolunda güçlü adımlarla ileri!

Teslim TÖRE · Türkiye Komünist Emek Partisi Genel Sekreteri

Sol Birlik bir iktidar alternatifi haline gelmelidir

Türkiye ve T. Kürdistanındaki nesnel ortam hızlı değişimler ve gelişimler yaşıyor. Müzmin bir hastalık halini alan ekonomik bunalım, politik bunalımın daha da derinleşmesini sağladı. Kitlelerin sosyal yaşamındaki hızla geriye düşüş, işsizlik ve yoksulluğun bir afet halini alması, rüşvet, yolsuzluk ve düzenin çürümüş bütün kurumlarının artık gözlerden saklanamaz duruma gelmesi; kitlelerin ruhhalinde ve bilincinde düzene karşı tepkiler yarattı.

Bu gelişmeler, faşist cuntanın hazırlamış olduğu uzun vadeli planlarını kısa sürede bozguna uğrattı. Faşist cunta güdümlü Özal hükümetinin ekonomik-politik uygulamaları kitlelerin durumunda en ufak bir düzelme yaratamadığı gibi, daha da kötüye götürmekten başka bir işe yaramadı. Faşist cunta Özal hükümeti ikilisiyle birlikte burjuva sistem de yıprandı. Halklarımızın gözünde teşhir olmaya başladı. İçine girmiş olduğu çukurdan, faşist cunta eliyle de çıkamayan sistemin, kimi reformlarla çıkmasının olanağı da kalmadı. Ancak, bunalımın daha da derinleşmesiyle yığınların tepkisi arttıkça burjuvazi reformlar yolunu da deneyebilir. Ne varki, reformcu yöntemlerin tutmasının ve uzun süre daha halkı oyalayabilmesinin olanakları ortadan kalkmıştır.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi kesimlerin çoğunluğu, bilinç öğesi ya da sağduyusu ile, bunalımın yapısal ve burjuva sistem içinde kalıcı olduğunu görmeye başladı. Bu nedenle emekçi yığınların büyük bir çoğunluğu sadece mevcut hükümet ve cuntadan değil, bir bütün olarak sistemden umudu kesme ve düzen değişikliği istemiyle yeni bir alternatif arama sosyo-psikolojisi içine girdi.

Ülkemizde yaşanmakta olan böylesi bir ortamda, Türkiye ve T. Kürdistanı Sol Birlik platformunun kurulmuş olması büyük bir politik önem taşıyor. Ayrıca, önüne koymuş olduğu "Demokratik Halk Iktidarı" na ulaşma ve sistemi aşma hedefi nedeniyle gerçek bir iktidar alternatifi haline yükselmesi zorunluluğu; SOL BİRLİK'in taşımış olduğu politik önemi ve değeri daha da artırıyor.

Artık hiç bir burjuva alternatif; emperyalizmle halklarımızın çıkarları arasındaki; faşizmle geniş demokrasi güçleri arasındaki; Kürt ulusal sorunuyla Türk şovenizmi arasındaki; emek ile sermaye arasındaki; çok yönlü derinleşmiş çelişkiler yumağıyla ifadesini bulan bu toplumsal sistemin ekonomik-politik bunalımını aşamaz. Burjuva alternatifler tarihi olarak olduğu gibi, sistemin yapısal ve kalıcı bunalımı nedeniyle de bu treni kaçırmışlardır. Her halükarda burjuva sistem içinde aranan çözümler, sürekli çözümsüzlüğü beraberinde getirecektir.

Hızla boyutlanmakta olan Kürt ulusal sorununu, bu ulusal mücadelenin toplumsal mücadele ile bütünleşmişliğini; emek sermaye çelişkisini; emperyalizmin; ülkemizi, dünya barışını bozacak bir düzeyde, halklarımızın dostu Sovyetler Birliği, diğer komşu ülkeler ve halkımıza karşı bir barut deposu haline sokan egemenliğine son vermeyi; faşizmin ve tekellerin kitleler üzerindeki ekonomik politik diktatörlüğünü yok etmeyi; bütün bunları halkımızın yararına ve çıkarına çözüme kavuşturarak başarıyı sağlayacak bir tek alternatif vardır; o da: kitlelerin kendi eseri olacak olan devrimci alternatiftir. Böyle bir alternatifin yaratılmasında en büyük görev; Türkiye ve T. Kürdistanı sol güçleri içinde en önemli kollektif yapılanma olan SOL BIRLIK'e düşmektedir.

Sol Birlik, omuzladığı tüm bu ağır görevlerini başarıyla yerine getirebilmek için; her alanda ve her konuda yığınlara, bu düzenin gerçek bir tek alternatifinin olduğunu kavratmak; her toplumsal olay ve olgu karşısında alternatifler sunmak; kendisini kitlelerin arayışının tercümanı, onların devrimci alternatifinin odağı hâline yükseltmekle yüzyüzedir.

Böyle bir iktidar alternatifinin oluşturulması için BIRLIGIMIZ, bu günden: en başta işçi sınıfının faşizme ve sermayeye karşı eylem ve sendikal birliğini; kitlelerin her alanda birleşik demokratik örgütlerini yaratarak; kitlelerin örgütlü birliğine doğru ilerlemeli, yığın eyleminin temeline oturtacağı birleşik halk cephesini adım adım örmelidir.

Sol Birlik'in bu görevlerini yerine getirirken kullanacağı en önemli araçlarından birisi de yayınıdır. Bu nedenle Sol Birlik yayın organının yayın hayatına başlaması, kuruluşundan sonra gerçekleştirmiş olduğu ikinci önemli eylemidir. Sol Birlik yayın organı; gereği gibi ve yığınların beklentileri doğrultusunda değerlendirildiğinde, bir çok sorunun çözümünde önemli görevler üstlenecektir. Yığınlarla bağının canlı tutulmasında, onların güveninin kazanılmasında yayınımız önemli bir işlev görecektir.

Aynı zamanda, Türkiye ve T. Kürdistanı Sol Birliği; Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı uğruna sürdürdüğü mücadeleyi programlaştırması ve yayınlamasının bir gereği olarak yayın organında her iki ülke halkına kendi dilleriyle seslenmeyi ilke olarak benimsemesi; Sol Birlik'in ezilen ulusun güvenini kazanması onlara güven vermesi ve iki halkın birliğinin pekişmesinde büyük bir politik önem taşıyor..

Güçlerimizi birleştirmemiz zorunludur.

Içinde bulunduğumuz koşullar işçi sınıfı ve emekçi halktan yana tüm politik parti ve hareketleri, demokrasi ve barıştan yana güçleri, ülkesi ve insanlığın geleceği için kaygı duyan her yurtseveri, tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıya getirmektedir. Faşist diktatörlüğün zorbalığı ve saldırganlığı, onun çok güçlü olmasından değil, demokrasi güçlerinin bölünmüş ve dağınık olmasından kaynaklanıyor. Bugün hiçbir politik güç tek başına ülkeyi sürüklenmekte olduğu tehlikeli gidişten kurtaramaz ve toplumsal kurtuluş yolunu açamaz. Bu nedenle güçlerimizi birleştirmemiz zorunludur.

Bizler, Kürdistan Öncü Işçi Partisi, Türkiye Işçi Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist Işçi Partisi, bu sorumluluk duygusuyla işçi sınıfımıza, ve emekçi halklarımıza karşı görevlerimizi yerine getirebilmek, sol güçlerin dağınıklığına bir son verebilmek, en geniş demokrasi güçlerinin birliğini sağlayabilmek faşist diktatörlüğü yıkmak, ulusal ve sosyal kurtuluş yolunu açabilmek için bizi birleştiren ortak anlayışlar doğrultusunda gücümüzü birleştirme ve aramızda kalıcı bir işbirliği oluşturma kararı aldık.

Sol Birlik Deklarasyonu'ndan

EN YANA TÜM GÜÇLER !
nik çöküntüden, maceradan,
uktan kurtarmak için birleşelim !

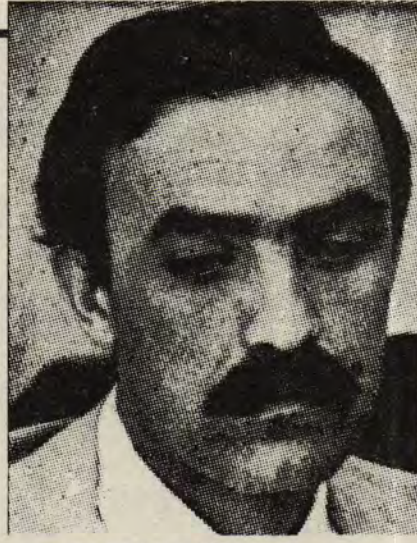
klanıyor. Bu nedenle güçlerimizi
ol parti, "geniş demokrasi ve barış
açladıklarını ve bu cephenin barış ve
irt tüm güçlerin cephesi olacağını,
elesi olmadan bu diktatörlüğü yıkmanın
adığını belirterek, "hiçbir önkoşul
somut istemler uğruna yürüttükleri
a sarfetmeyi sürdüreceklerini"

iğinin sağlanmasında, anti emperyalist
ol oynayacak ve bu süreci
sol parti, halklarımızın günlük
rundaki mücadelesini en büyük

kararlılıkla desteklemek ve bu mücadelenin ülke çapında yaygınlaşması ve diktatörlüğe karşı tek bir kanalda birleşmesi için en ön saflarda mücadele etmeye kararlı olduğunu bildirerek tüm barış ve demokrasi güçlerini ortak mücadele çağırdı.

Halkın istemlerine cevap veren ve halkın güvenini daha geniş ölçüde kazanmada, barış ve demokrasi güçlerinin toparlanmasında Sol Birlik'i ciddi, tutarlı, ileri tarihi bir adım olarak nitelendiren TİP, TKEP, TKP, TKSP ve TSİP genel başkan ve genel sekreterleri Sol Birlik ile ilgili değerlendirmelerini gazetemize ilettiler.

İlk sayımızda bu değerlendirme yazılarına yer verebilmek, hiç kuşkusuz okurlarımızla daha yoğun bir diyaloğun kurulmasında bizim için de değerli bir adım oldu.

Ahmet KAÇMAZ
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı

Sol Birlik'in esas sahibi yığınlardır

Sol Birlik, kendi adını taşıyan yayınıyla, kuruluşunu takiben ikinci önemli adımını atmış oluyor. Sol karekterli bir örgütlenmede ortaklaşa yayının nasıl hayati role sahip olduğunu uzun uzun anlatmak, sanırım bu yayının okurlarına haksızlık olur. Hele içinde bulunduğumuz illegalite şartlarında yayının "örgütleyici" fonksiyonunun kazandığı önemi göz önünde tutarsak, Sol Birlik'in değeri daha iyi anlaşılır.

Yayının önemi büyük, ama tek başına yayın yeter mi? Elbette yetmez. Sol Birlik hem **mütevazidir,** gücünü bilmektedir, bunun için kendi dışında kalan diğer sol güçleri de kazanmayı, bir başka platformda tüm demokrasi güçlerinin anti-faşist beraberliğini oluşturmayı amaçlamaktadır, hem de **iddialıdır**, faşist Cunta'nın devrilip yerine demokratik bir hükümetin kurulmasını ve gelişen süreç içinde demokratik halk iktidarına ulaşılmasını hedeflemektedir. Bütün bunların gerçekleşebilmesi için, herşeyden önce ve herşeyden çok **yığınların** mücadeleye kazanılması **elzemdir**. Yığınlarsa lafa değil işe bakarlar. İşte bu anlamda en mükemmel bir yayın dahi -bir "iş"tir kuşkusuz amayığınların gözünde daha çok "laf"tır. Kitlelerin günlük somut sıkıntıları, acil talepleri için **somut** uğraşlar verilmiyorsa, fabrikalarda, gecekondu semtlerinde, köylerde mücadelenin filizleri boy göstermiyorsa, tek başına yayın, Sol Birlik'in "iddialı hedefleri"nin gerçekleştirilmesinde yetersiz kalır. Bizim baştan beri büyük değer verdiğimiz, gerçekleşmesini önemli bir "iş" olarak gördüğümüz ortaklaşa yayın, bu anlamda, bütün önemine rağmen, başlangıç adımlarından birisi sayılır. Hayatın her alanındaki uğraşlarla takviye edilmesi gerekir. Örneğin bir kısmıyla hukuken, tümüyle **fiilen** yok edilmiş grev hakkının yeniden ve en tam şekliyle kazanılması için sendikalarda ve tek tek fabrikalarda mücadeleyi örgütlemek, disiplinli, koordine ve sistematik direnişler düzenlemek, işçi sınıfının mücadeleye etkin katılımında büyük önem taşır.

Sol Birlik yayınının bir önemli işlevi de, Sol Birlik partileri arasındaki ilişkilerin daha geliştirilmesine, dostlukların pekiştirilmesine, Sol Birlik örgütlenmesinin konsolide olmasına ve kurumlaşmasına hizmet etmesi olacaktır. Farklı örgütlerin ortak yayını, ilkelerden olmamak şartıyla, karşılıklı tavizler üzerinde şekillenir. Ama biliyoruz, Sol Birlik partileri arasında büyük benzerlikler ve yakınlıklar vardır. İşte ortak bir yayın, gerektirdiği **ortaklaşa** iş görmenin yaratacağı yakınlaşmalarla 6 parti arasındaki **ortaklaşa** olanların daha belirginleşmesine ve daha ileri birliklerin oluşturulmasına da hizmet edebilir.

Tabii bütün bunların gerçekleşebilmesi için ortak kurullarda yapıcı, esnek, sabırlı, dayatmacılıktan kaçınan, hasılı Sol Birlik'in **bütününün** çıkarlarını **tek tek** partilerin kendilerinin çıkarlarının önünde gören bir anlayışa ve tutuma sahip olmak gerekir. Ne ki bu kadarı Sol Birlik'in pekiştirilip geliştirilmesine yetmeyebilir. Çünkü Sol Birlik bir gönüllüler birliğidir ve işlemesinin yegane müeyyidesi **iknadır**. "Ikna"da ise zaman zaman subjektif faktörlerin nasıl ağır bastığı tecrübeyle bilinen bir noktadır. Öyleyse Sol Birlik'in gelişen bir işerliğe kavuşturulmasının ESAS MÜEYYIDESI, onun hitap ettiği kitledir, ilk başta da onun OKURLARIDIR.

Madem ki mücadelemizin tüm platformları ve hayatın bütün alanlarında hedef yığınlarla bütünleşmektir, o halde yığınların **bilinçli iradesi** tayin edici faktör olmalıdır. Bugünkü aşamada Sol Birlik'e sahip çıkabilecek kitle, partilerin üyeleridir, taraftarlarıdır, Sol Birlik'i olumlu bulan diğer solculardır. Sol Birlik'e gerçekten sahip çıkmanın yolu ise, **objektif** olarak **birlikçi** olan kitlenin iradesinin tayin edici hale gelmesidir, yani Sol Birlik'in kitlesini oluşturanlar pasif birer okur değil, aktif birer mücadeleci olmak, objektif olarak sahip oldukları birlikçi tavrı bilinçli bir şekilde çevreden merkeze doğru taşımak ve bu tavrı tayin edici kılmak zorundadırlar. Bir cümleyle özetlersek, Sol Birlik'in örgütlenmesiyle, yayınıyla, her türden faaliyetiyle esas sahibi seslendiği insanlardır, onlar varlıklarının siyasi ifadesi olan bu bütüne aktif olarak sahip çıktıkları, kendi birlikçi iradelerini belirleyici kıldıkları ölçüde, Sol Birlik'in önü açılacaktır. Ve bu kapsamda ilk söz Sol Birlik' in okuyucusunundur. Inanıyoruz ki, Sol Birlik'in okuyucuları aynı yola başkoymanın yarattığı yoldaşça duygular ve ilişkilerle, Sol Birlik'in en geniş emekçi kitlesini kucaklamasında tayin edici bir rol oynayacaklardır.

Kemal BURKAY Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Genel Sekreteri

Tarihi bir adım: Sol Birlik

Son 25-30 yılda Türkiye'de kapitalizmin gelişmesiyle birlikte sınıf mücadelesi sertleşti ve sol giderek kitleselleşti. Şimdi, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik'in ortaya çıkışı ülkemizde sınıf mücadelesinin vardığı yeni bir aşamayı gösteriyor.

Şu gerçek gün geçtikçe daha iyi anlaşılıyor: Toplumsal sorunların büyüyüp daha da karmaşık biçimler almasına karşılık, egemen sınıfların tüm hükümetleri bu sorunları çözme yeteneğinden yoksun olduklarını gösterdiler. Altmış yıldır köylülerin toprak sorunu çözülemedi. Insanlarımızın bir bölümünün el kapılarına sürülmesine rağmen işsizlik yıldan yıla artıyor. Ulusal gelir yıldan yıla artıyor, ama bundan yararlananlar yalnızca bir avuç kapitalist ve büyük toprak sahibi. Halkın büyük çoğunluğunun yoksulluğu ise derinleşiyor. Kürt halkı bugün de ağır bir ulusal baskı altında. Egemen sınıflar ülkeyi emperyalizme daha da bağımlı hale getirdiler.

Bu durumu, ancak ondan zarar gören emekçi halkın kendisi değiştirebilir. Emekçi yığınlar bu gerçeği yıldan yıla daha iyi biçimde kavrıyor ve değişiklik istiyorlar. Sol ise işçilerin ve tüm emekçilerin, yurtsever, ilerici insanların sesidir. Ama sol, önceki yılların dağınıklığı içinde kitlelere güven veremez, onları kurtuluş yolunda eyleme geçiremezdi. Altı partinin oluşturduğu güçbirliği bu bakımdan, halkın istemlerine cevap veren ileri bir adımdır.

Sol örgütlerin kendi aralarındaki görüş ayrılıkları, onların emperyalizme, faşizme, burjuva diktatörlüğünün her türüne ve şovenizme karşı birlik olmalarına engel olmamalı. Işte SOL BIRLIK, sol saflarda böylesi bir geleneği yerleştirmeyi amaçlıyor.

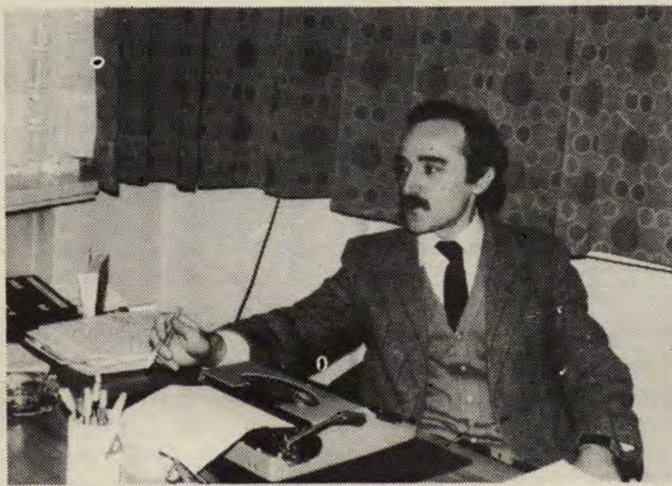
Bu birlik içinde Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan sol örgütler var. Ülkeye demokrasi getirmek ve halklarımızı gerçek bir kurtuluşa ulaştırmak için iki halkın sol güçlerinin böylesi bir birliği hayati önemdedir. Sol Birlik bu yönüyle de ileri, tarihi bir adımdır.

Diğer yandan, biz Sol Birlik'e bir olup bitti gözüyle bakmıyoruz. Atılan ileri bir adımdır; ama onu, diğer sol örgütlerin katılımıyla daha da genişletmek, güçlendirmek gerekir. Bu, deklerasyonda ve ortak duyuruda açıkça belirtildi. Sol Birlik, ortak düşmana karşı tüm ilerici güçlerle dayanışmaya açıktır ve o, aynı zamanda, faşizme karşı en geniş güçlerin birliği için savaşıyor.

Birliğin gelişip güçlenmesi, ortak çalışma geleneklerinin oluşması bir süreç işidir. Bize düşen bu sorumluluğa uygun davranmak, birliği yaşatmak, geliştirmek, pekiştirmektir.

Bugüne dek, sol örgütler arasında güçbirliğini engelliyen sekter tutumlar, sol örgütlere ve halklarımızın mücadelesine ciddi zararlar verdi. Halkın davasına hizmet etmek isteyen herkes geçmişten ders almalı, önyargılara düşmeden birlik çabalarına katkıda bulunmalı.

Halklarımızın zaferinin anahtarı solun birliğindedir. Birleşen sol yenilmez.

Haydar KUTLU
Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri

Halkımız soldan birlik istiyor

Işçi sınıfımız, halkımız, zindanlarda yılları dolduran, idam fermanları boyunlarında bekleyen, ülkede zor koşullarda savaş veren, politik göçmenliğin çilesini çeken yurtseverler, devrimciler herkes bizden birlik bekliyor. Sol Birlik onu oluşturan altı sol partinin bu nesnel gereksinime, her alandan yükselen bu yakıcı isteğe bir yanıt oldu. Ama biz biliyoruz ki daha atılacak adımlar var. Faşist diktatörlük, emperyalizm kolayca teslim olmayacaktır. Tersine yeni bunalımlara girdikçe daha saldırganlaşması hiç de şaşırtıcı değildir.

Artık anlaşılmış olmalı ki "birlik" istemekle birlik gerçekleşmiyor. Onun da kendine özgü yasaları var. Önemli olan belirli sayıda güçlerin biraraya gelmesi değildir. Tarihsel ve somut koşulların bizden beklediği sınıf savaşımının görevlerine yanıt verebilmektir. Sol Birlik'in de önemi buradadır.

Şimdi kafalarda, "Sol Birlik hangi somut katılımlarla genişleyecek?" sorusunun olduğu biliniyor. Buna ancak bu birliği oluşturan altı parti ortak yanıt verebilir. Bu konuda yorum bize düşmez. Ancak şunu söyleyebiliriz: TKP'nin de içinde olduğu altı sol parti işçi sınıfına, Türk ve Kürt halkına karşı sorumluluklarını yerine getirmeye hazır olduklarını göstermişlerdir. Şimdi Sol Birlik'in dışında kalan diğer sol güçler, tek tek devrimciler kavga arkadaşlarımızdan altı partinin bu ileri adımını önyargısız, serinkanlı değerlendirmelerini beklemek sanırız yersiz bir bekleyiş olmayacaktır. Beklenen şey bir katılımdan öteye bir değerlendirmedir.

Önyargısız bir yaklaşımla bakılırsa Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik adımı geçmişe uzanan bir derinlik ve bu nedenle geleceğe yönelik bir kapasite taşıyor. Ortaya koyduğu birlik anlayışı bunu yansıtıyor. Bunu kavramak için kökü eskilere giden ve günümüzde de süren tartışmaların, bölünmelerin değerlendirmesini yapmak gerek. Burada buna girmeye olanak yok. Ama şukadarını söyleyelim: Geçmişte devrimci harekete katılan genç kadrolar ve o dönemlerin bütün sol politik parti ve grupları teorik bir birikim olmaksızın mücadelenin ortaya koyduğu karmaşık pratik sorunları çözmeye çalıştılar. Herkes acınacak bir teorik yalnızlık içinde kendini buldu. Bölünmelerin, mantık sınırlarını zorlayan tartışmaların en temel nedeni bu oldu. Böylede olsa, çoğu kez skolastik biçimlere de varsa geçmiş tartışmalarda ve onların pratiğinde zengin dersler yatıyor. Bugün daha sağlam bir temel yaratmamız mümkündür.

Altı sol parti sabırlı bir eylem birliği sürecinden geçerek, önyargıları aşarak kapsamlı bir birlik gerçekleştirdiler. Inanıyoruz ki partilerimiz herşeyden önce teorik derinlikte birbirlerini daha iyi anlayabilecekleri koşulları yarattılar. Teorik sağırlığı kırdılar. Sol Birlik Platformu bunu yansıtıyor.

Bu nedenle Sol Birlik ister üç, altı, ister on parti ya da gruptan oluşsun, bu nicel genişlik çok önemli olmakla birlikte daha da önemlisi sağlıklı bir büyümeyi yaratacak olan sağlam bir birlik anlayışını ortaya koymasıdır.

TKP bu anlayışın her zaman militan savunucusu olacaktır.

Cenevre silahsızlanma görüşmelerinde SSCB'nin önerileri tüm insanlık için yeni bir umut ışığı oluyor

SSCB Silahlanma durdurulsun, halklar rahat bir nefes alsın derken, ABD uzayı silahlandırıyor, yeni MX (ilk vuruş) roketleri üretiyor

ABD-SSCB silahsızlanma görüşmelerinin 2. turu 12 Mart 1985'de Cenevre'de başladı. Bilindiği gibi görüşmelerin 1. turu Eylül 1983'e kadar yine Cenevre'de sürdürülmüş ve sonuç alınamadan kesilen bu görüşmelerin ardından, ABD'nin Batı Avrupa için planladığı 572 adet Pershing 2 ve Cruisse Missile roketlerinin yerleştirilmesine başlanmıştı.

Bugün Cenevre görüşmelerinin ağırlık noktasını, SSCB tarafından "nükleer savaşa bir adım" olarak nitelendirilen, "uzayın silahlandırılmasını" amaçlayan Reagan'ın "Yıldızlar Savaşı" projesi oluşturuyor.

Görüşmeler öncesinde ABD'nin tutumunu belirleyen iki nokta önemlidir:

Birincisi, ABD kara, hava ve denizde kullanacağı roket potansiyeline yaklaşık olarak ulaşmıştır. Bugün bu silahların sayısını artırmak ve yeni, daha modern, daha yetenekli silah türlerini geliştirmek amacında olmasıdır.

İkincisi, Reagan'ı ikinci kez başa getiren ABD silah tekelleri, Reagan'dan kapasitesi dolmuş silahlar dışında da daha başka alanlarda yeni "Hizmetler" beklemektedir. Bu da silahlanmanın uzayda sürdürülmesidir.

Görüşmelerin başında, Reagan'ın istediği uluslararası desteğe, Danimarka ve Avusturalya "hayır" yanıtı verdi. Belçika Başbakanı Tiendemanns ise, SSCB Dış İşleri Bakanı Gromiko'ya "Cenevre görüşmelerinde yıldızlar savaşı projesinin uzun ve orta menzilli silahlarla bir çatı altında ele alınması karşılığında, ABD roketlerinin Belçika'ya yerleştirilmesinin ertelenebileceğini" bildirdi. Bu girişim Gromiko'dan çok net "hayır" yanıtı alınca da, Belçika parlementosu bütün yığınsal protestolara rağmen, ABD roketlerinin Belçika topraklarına yerleştirilmesini kabul etti.

Cenevre'de 2. tur silahsızlanma görüşmeleri başlarken, "Uzay silahları konusunda ABD'nin araştırma ve bu silahları geliştirme çalışmaları sürecektir" diyen Reagan, başta NATO ülkeleri olmak üzere tüm yandaşlarını "Yıldızlar Savaşı" projesine katılmaya zorladı, "Güçlü olmak, ondan sonra pazarlık masasına oturmak lazım" iddiasıyla, insanlığın geleceğini pazarlık konusu yapmakta çekinmedi.

ABD silah tekellerinin çıkarlarını savunan bu pazarlıkcı politikanın, bugüne kadar ABD askeri bütçesine yansıması ise, nükleer bir savaşta kül olmak istemeyen her insanın karşı karşıya olduğu tehlikenin boyutlarını çok açık gösteriyor. 1968' 86 milyar dolar olan ABD askeri bütçesi, 1985'te Reagan döneminde 259 milyara çıkarak yüzde 300 artmış bulunuyor. 1986'da 325 milyar dolara, 1987'de 359 milyar dolara ulaşması öngörülen bütçenin Vietnam savaşından buyana artışı, yüzde 400'ü geçiyor.

SSCB diplomatları, uluslararası her platformda uzayın silahlandırılması girişimini eleştirerek, Cenevre'de bu konuda ne kadar kararlı olduklarını tekrarlarken, Reagan, ABD Kongresi kulislerinden her yönteme başvurarak, "Cenevre görüşmelerinin başarısı için gerekli" diyerek MX roketlerinin yeniden yapımının onaylanmasını istedi.

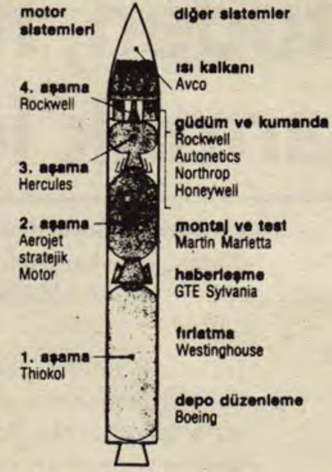
Öte yandan ABD politik çevrelerinde ve basınında, Reagan'ın 1,5 milyar dolarlık ödeneği onaylatması, yeni döneminin en büyük "siyasi zaferi" olarak nitelendi.

Bu gelişmeler karşısında, insanlığın geleceğini bu kadar tehlikeli pazarlık konusu yapan gücün ABD silah tekelleri ve militarizmi olduğunu uzun boylu aramak gerekmiyor.

Çünkü, Pentagon'un hazırladığı ve Reagan yönetiminin ABD Kongresi'ne götürdüğü proje 50 milyar dolarlık ve 100 MX roketinin üretimini kapsıyor. MX roketlerinin 4 aşamalı motor sisteminden, montajına, test ve fırlatılmasına kadar pek çok bölümlerini başta Rockwel, Boeing, Westingshouse olmak üzere tekeller tarafından paylaşılmış.

Öte yandan "Yıldızlar Savaşı" projesinin ilk 5 yılı için 26 milyar dolar, "çekirdek ışınlar"ı geliştirmek için labratuar çalışmalarına 20 milyar dolar ayrılmış. 1984-1989 yılları arasında planlanan silahlanma harcamaları tutarı ise 2 trilyon dolar...

10 nükleer başlığa sahip, ısabet yeteneği yüksek, Hiroşima'ya atılan atom bombasından 6 kat daha güçlü olan MX roketlerinin gözden kaçan en önemli özelliği, 25 metre toprağın altına girip tahrip etmesi. Yani bir saldırıya karşı koymaktan çok, depoları, saldırı durumunda olmayan hedefleri tahrip eden bir "ilk vuruş" silahı olması. Bu durumda, SSCB' nin iki yıl önce "Nükleer silah kullanan ilk ülke olmayacağız" açıklaması ve tek yanlı verdiği güvence karşısında,

Cenevre'de başarı için MX roketlerinin yeniden üretimini isteyen Reagan'ın silahsızlanma görüşmelerini pazarlık masasına çevirip "Yıldızlar Savaşı" projesinin önünü açmayı hesapladığını ve tüm bunların insanlık için ne kadar büyük bir tehlike olduğunu ABD silah tekelleri bile inkar edemez.

Şimdi soru şudur: Bu uğursuz "Haçlı Seferi"nin kudurmuş silahşörlerine insanlık boyun eğecek midir?

Barış güçleri insanlık adına çok net "hayır" diyor. Hergün yeni bir engeli aşarak yığınsallaşan barış güçleri, bu kudurmuş saldırganlığı durduracak güce ulaşıyor.

Cenevre'de somut sonuçlara ulaşarak anlaşma sağlamaya kararlı olduğunu bildiren SSCB, uluslararası kamuoyunda bu uğursuz saldırganlık karşısında umutsuzluğa yer tanımıyor.

"İnsanlık hiçbir zaman bugünkü kadar korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya kalmamıştır" diyen SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov, genel sekreter seçildiği MK Plenumunda yaptığı konuşmada en etkili yanıtı veriyor: "Biz silahlanma yarışının sürdürülmesini değil, durdurulmasını istiyoruz. Biz uzayda ya da yeryüzünde, yeni silah sistemlerinin yaratılmasını değil, birikmiş silahların gerçekten ve önemli ölçüde azaltılmasını istiyoruz. İsteriz ki, Cenevre görüşmelerinde karşı taraf SSCB'nin konumunu anlasın ve buna karşılık versin. O zaman anlaşmaya varmak olanaklı olur. Halklar rahat bir nefes alır."

DBK "yıldızlar savaşına hayır" kampanyası başlattı

Dünya Barış Konseyi Prezidyumu 25 Mart'ta, Moskova'daki toplantısını tamamladı. 100 ülkeden 400 delegenin katıldığı toplantının sonunda bir çağrı yayınlandı. "Yıldızlar Savaşına Hayır" başlığını taşıyan çağrıda "Barış için ve bir nükleer savaşın önlenmesi için çalışan tüm hareketleri ve örgütleri, tüm halkları ve hükümetleri uzayın silahlandırılmasına karşı yürütülen güçlü kampanyaya daha da kararlı biçimde katılmaya çağırıyoruz" **denildi.**

Barış isteyen herkesin Cenevre'deki görüşmeleri ciddi bir olanak olarak gördüğüne dikkat çekilen toplantıda, Hitler faşizminin yenilişinin 40. yıldönümü ile ilgili olarak, faşizmin yenilmesi için birlikte savaşan dünya halklarına bugün de bir nükleer felaketi önlemek için birlikte savaşmaları gerektiği belirtildi.

Barıştan yana yeni bir adım daha

SSCB yeni roketler yerleştirmeyi tek yanlı olarak durdurdu

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, 8 Nisan tarihli Pravda gazetesinde, SSCB'nin Doğu Avrupa'ya orta menzilli atom roketlerinin yerleştirilmesini Kasım ayına dek durdurma kararı aldığını kamuoyuna duyurdu. Açıklamasında, ABD Devlet Başkanı **Reagan**'ın bir süre önce önerdiği zirve toplantısını da prensip olarak kabul ettiğini bildiren **Gorbaçov**, Cenevre silahsızlanma görüşmelerinde olumlu yönde gelişme sağlamak için ABD yönetiminin de aynı önlemleri almasının yararlı olacağını belirtti.

Gorbaçov, ayrıca Cenevre görüşmeleri süresince her iki tarafın, stratejik atom silahları, uzay silahları üretimini ve bunlara ilişkin araştırmaları durdurması yolunda kararlar alınmasının, SSCB tarafından önerildiğini de açıkladı. Bilindiği gibi, Cenevre görüşmelerini sürdüren Sovyet heyeti, Nisan ayı başında, yeni silahsızlanma görüşmeleri boyunca geçerli olmak üzere stratejik atom silahlarının karşılıklı olarak bugünkü düzeyde dondurulmasını önermişti. Ancak ABD'den bu öneriye henüz olumlu bir yanıt gelmedi.

Öte yandan, ABD yönetimi, SSCB'nin Kasım ayında kadar atom roketleri yerleştirmeme kararını, **"bir propaganda kampanyası"** olarak değerlendirdi. Beyaz Saray sözcüsü Speakes, SSCB'nin orta menzilli roketler açısından Avrupa'da ABD'den daha avantajlı olduğunu iddia ederek, böyle bir kararın kendilerini etkilemeyeceğini ve ABD'nin Pershing 2 ile Cruise roketlerini yerleştirmeye devam edeceğini söyledi.

Yunanistan'da demokrasi güçleri kazandı

Yunanistan parlamentosunda 29 Mart'ta yapılan cumhurbaşkanlığı seçimini, PASOK tarafından aday gösterilen, Yunanistan Komünist Partisi'nin desteklediği H. Sarcetakis kazandı. Sağcı Yeni Demokrasi Partisi Sarcetakis'i destekledi. Bazı milletvekillerinin gizli oylamada Sarcetakis'e oy vermesinden çekinerek boykot emri veren Yeni Demokrasi Partisi, parlamento oturumuna katıldı, fakat oy kullanmadı.

Demokratik istemleri doğrultusunda mücadele eden Yunan halkını ve YKP ile PASOK arasındaki ilişkilerin gelişmesini frenleyen, ABD ve NATO'nun güvenilir adamı sağcı Karamanlis'in tekrar cumhurbaşkanı olamaması Türkiye'de ve onun boyalı basınında da endişelere, yeni beklentilere yol açtı.

Papandreu'nun izlediği politikadan, PASOK'u destekleyen YKP'nin politik yaşamda artan rolünden rahatsız olan ABD ve NATO, telaş ve öfkeye kapılırken, Türkiye'de Evren-Özal yönetimi ve boyalı basın, Yunanistan demokrasi güçlerinin başarısını "siyasi bunalımın başlangıcı" olarak değerlendirdi. Yunanistan Anayasası'nın parlamentoyu feshetme, referanduma başvurma gibi önemli yetkiler verdiği cumhurbaşkanlığının sağcı Karamanlis tarafından yürütülmesinin ABD, NATO ve Yunanistan sağcıları için önemli bir güvence olduğu bilinmektedir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 160 PASOK milletvekilinin imzasıyla, bu yetkileri sınırlayan anayasa değişikliği tasarısının Meclis Başkanı'na verilmesi, demokrasinin geliştirilmesi için cumhurbaşkanlığının yetkilerinin kısıtlanmasının YKP'nin talepleri arasında bulunması ve YKP'nin kendi adayını geri çekerek Sarcetakis'i desteklemesi ABD ve NATO'yu telaşlandıracak kadar önemli bir başarıdır.

Bu başarının temelinde ise, Yunan halkının önemli bir çoğunluğunun benimsediği hedefler doğrultusunda aktifleşmesi ve aşağıdan baskı yapması görülüyor. Bilindiği gibi 1981 seçimlerine PASOK, Yunan halkına AET ve NATO'dan çıkma, ABD üslerini sökme, Yunanistan'ı atom silahlarından arındırma, tekellerin güçlerini sınırlandırma sözleri vererek girmişti. Papandreu tarafından yerine getirilmeyen bu sözler, bugün Yunan halkının büyük bir çoğunluğunca uğruna mücadele edilecek hedefler olarak benimsenmiştir. Halkın bu doğrultuda artan politik aktivitesi, Türkiye boyalı basınının "siyasi bunalım" beklentisinin tam aksine PASOK'a istikrarlı bir politika, Papandreu' da zigzaksız bir tutum olasılığını güçlendirmektedir.

Çünkü halkın demokratik istemleri doğrultusunda kararlı, direngen aktivitesi PASOK üye ve yöneticilerinin büyük bir kesimini derinden etkilemiş, alt ve orta düzeydeki birçok PASOK yöneticisinin, Karamanlis desteklendiği takdirde PASOK' tan ayrılacaklarını Papandreu'ya bildirmelerine yol açmıştı.

Yunanistan Komünist Partisinin bu olumlu gelişmelerde oynadığı rolü görebilmek, hayatın doğrulandığı bir politikayı kavramayı sağlıyor. 1981 seçimlerinde, parlamentoda 13 milletvekilliği kazanarak önemli bir başarı sağladığını bugün bir kez daha kanıtlayan YKP, aynı zamanda sosyal reformcu bir küçük burjuva partisiyle politik yaşamda neler yapılabileceğini gösteriyor.

Özellikle 1981 seçimlerinden buyana, olumlu her girişimi güçlendirerek PASOK'u destekleyen ve aşağıda kalıcı başarılara dayanan beraberlikler kuran YKP, PASOK'taki tutarsızlıkları mahkum ederken de yığınların aktif desteğini sağlayabiliyordu. PASOK'un ürkek, ya da alçak sesle söyledriklerini, yerine getirmekten kaçındığı seçim sözlerini yığınların arasında her fırsatta yükselten YKP, yığınların politik aktivitesini artırarak, onlara uğruna savaşabileceği hedefler gösterebiliyordu. Papandreu'nun ABD ve NATO adını anmadan tehlikenin Türkiye'den geldiği yolundaki milliyetçi, şöven görüşünü eleştiren YKP, Yunanistan'ın silahlandırılmasına karşı çıkıyordu. ABD üslerine, NATO'ya karşı tutumu yığınların arasında sürekli canlı tutan YKP, demokratik istemler için her toplumsal kesimde sürdürdüğü mücadele ile, demokrasinin geliştirilmesi için bir parlamento çoğunluğu oluşturma sonucunu elde edebiliyordu.

Karamanlis'in karşısına çıkardığı cumhurbaşkanı adayını geri çekip Sarcetakis'i destekleyen YKP, ilerici bir cumhurbaşkanı seçmenin Sarcetakis'in mücadele dolu yaşamında ve saygın kişiliğinde de somutlanan onurunu Yunan halkıyla paylaşabiliyordu.

Arthur Miller ve Harold Pinter'in Türkiye'den ayrılırken yaptıkları basın toplantısına cunta yayın yasağı koydu

Yazarların izlenimi: "Türkiye'de yönetim hâlâ askerlerin elindedir. İşkence sürmekte, insan hakları çiğnenmektedir"

Uluslararası Yazarlar Örgütü PEN Klüb Başkanı Amerikalı Arthur Miller ile PEN Klüb Yönetim Kurulu üyesi Harold Pinter 17 Mart'ta 5 günlük bir gezi için Türkiye'ye geldiler. İstanbul ve Ankara'da gazeteci, yazar, aydın, eski ve yeni politikacı, hapse girmiş çıkmış birçok kişiyle görüşen iki ünlü yazar, 18 Mart'ta yapılan 2. Barış Derneği Davası'nın duruşmasını da izledikten sonra 22 Mart'ta İstanbul'da bir basın toplantısı yaptılar.

Sıkıyönetim komutanlığının askeri bir genelgesiyle, Türk basınında yayınlanması yasaklanan bu basın toplantısını, uluslararası basın ajansları dünya kamuoyuna duyurdular. Bunun hemen ardından BBC Radyosu, Harold Pinter ile bir röportaj yaptı.

Türkiye'de sivil hükümet olmasına rağmen askerlerin hâlâ yönetimi ellerinde tuttuklarını söyleyen iki ünlü yazarın basın toplantısının "askeri genelge" ile yasaklanması onların bu izlenimini anında doğrularken, bu basın toplantısında dile getirdikleri uluslararası kamuoyuna şöyle yansıdı:

Arthur Miller: "Türkiye'de bazı sorunların basında tartışılması sınırlı. Türkiye'deki incelemelerimiz sırasında insanların suçlarının ne olduğunu bilmeden cezaevlerine konduğunu, uzun süre bekletildiklerini öğrendik. İnsanların düşüncelerinden dolayı itham edilmesi ve hapse konulması çok düşündürücüdür. İnsan hakları insanların düşüncelerini tartışmadıkları yerde çiğnenir. PEN Klüb ancak demokrasi unsurunun büyük ölçüde zarara uğradığı zaman harekete geçiyor. Biz herhangi bir ülkeyi seçmiyoruz. İnsanların haklarının nerede çiğnendiğini görürsek oraya gidiyoruz. Tiyatrocu Ali Taygun'u onur üyesi seçtik. Barış Derneği davasında tutuklu Ali Taygun ile görüşmemize askeri idare tarafından izin verilmedi.

Türkiye gezisinde görüşmeler ve incelemeler benim için çok üzücü, çok yorucu aynı zamanda çok sevindirici oldu."

Herold Pinter: "İnsan hakları ile ilgili bir nokta da maddi işkencedir. İnsan onurunu küçülten işkencenin Türkiye'de varolduğunu üst düzeydeki kaynaklardan öğrenmiş bulunuyoruz. Resmi olarak kabul edilmemesine rağmen, biz polis kaynaklarında ve cezaevlerinde işkence yapıldığına inanıyoruz. 45 günlük gözaltı süresinde sistematik işkence yapıldığını, yetkililerin en çok tercih ettikleri yöntemin cinsel organlara elektrik verilmesi ve tutukluların çok uzun süre başaşağı asılı tutularak vahşice dövülmesi olduğunu tesbit ettik.

Demokrasi ve insan haklarını savunan bir dilekçeyi imzalayan yazar ve bilim adamlarının yargılanması bizleri çok üzmüştür. Bizi dehşete düşüren bir olaydır bu dava. Şimdi ise elimde bu dilekçeyi destekleyen Avrupalı ve Amerikalı yazar ve sanatçılardan 2330'unun imzasını taşıyan dilekçe var. Bu insanlar insan haklarına saygı gösterilmesi isteği ile bu dilekçeyi hazırladılar."

İstanbul'da yayını yasaklanan basın toplantısının ardından BBC radyosunun Harold Pinter ile yaptığı röportajın soruları ve yanıtları ise şöyle:

Soru: Türkiye'de görüşmek istediğiniz herkesle konuşma olanağı bulabildiniz mi?

Pinter: Evet, pekçok kişiyle görüştük.

Soru: Peki ne gibi izlenimler edindiniz? Nasıl bir sonuçla döndünüz?

Pinter: İnsan hakları açısından Türkiye'deki koşulların çok, ama çok kötü olduğu sonucuna vardık. Birçok kişi sadece düşüncelerinden ötürü hapiste. Toplumun bütün katmanlarında, insan haklarının ve kişi özgürlüklerinin sınırlandığı, baskı altında tutulduğunu gördük. Ayrıca işkence uygulaması da yaygın biçimde sürmekte. İşkence görmüş ve hapisten yeni çıkmış birçok kişiyle görüştük. Dahası bu kişilerden bazıları, 2-3 yıl, hatta 4 yıl herhangi bir cezaya çarptırılmadıkları halde hapiste tutulmuş ve işkence görmüş kişiler. Suç işlememiş bir kişiyi (suç işlememiş diyorum, çünkü bu kişilerin bir bölümü aklanıyor sonunda) 4 yıl hapiste tutacaksınız, üstüne üstelik bir de işkence edeceksiniz...

Ayrıca askeri yönetimin (bu deyimi kullandım, çünkü yapılan sınırlı seçimlerle iktidara bir sivil hükümetin gelmiş olmasına rağmen askerlerin hâlâ yönetimi ellerinde tuttukları izlenimi edindik) evet, askeri yönetimin, hükümetin, aydınları baskı altında tuttukları, hatta deyim yerindeyse ortadan kaldırmaya çalıştıklarını gözledik. Kısacası, Türkiye'deki durumun çok çok kötü olduğu kanısındayız. Bunun sorumluluğu büyük ölçüde ABD'nin omuzunda. Türkiye'deki Amerikan Büyükelçisiyle, İngiltere Büyükelçisiyle görüştük. Şimdi bir rapor hazırlıyoruz. Bu raporu yalnız Uluslararası PEN Klübe değil, Uluslararası Af Örgütü'ne, Avrupa Konseyi'ne ve hükümetlerimize de sunacağız.

Soru: Peki yetkililerle görüşme olanağınız oldu mu?

Pinter: Hayır, maalesef. İki şeye izin vermediler oradayken. Birincisi, hapishaneleri ziyaret olanağı verilmedi. Oysa hapiste bazı yazarlar var, sanatçılar var. Ayrıca İstanbul'da sıkıyönetim komutanıyla görüşmemize de izin verilmedi. Sadece 2. Barış Derneği davasını izleyebildik. Kapatılmış siyasi partilerin genel başkanlarıyla görüştük. Çeşitli görüşlere sahip gazetecilerle konuştuk. Ama hükümetin bir temsilcisiyle görüşemedik.

Soru: Peki hazırladığınız raporda ne gibi önerilere ve görüşlere yer vereceksiniz?

Pinter: Türkiye'de olup bitenlerin dışarda izlendiğini, olanın bitenin farkında olduğumuzu anlatacağız Türkiye hükümetine. Ayrıca, Türkiye'de çektikleri sıkıntılara rağmen başını dik tutmayı bilmiş yürekli kişilere, yalnız olmadıklarını göstereceğiz.

Soru: Ancak, Türkiye, bu tür raporları ve eleştirileri içişlerine müdahele olarak görüyor. Ne dersiniz?

Pinter: Şunu hatırlatmak isterim size: Biz Türkiye'ye PEN Klübün, yani uluslararası bir kuruluşun temsilcileri olarak gittik. Ayrıca Uluslararası Af Örgütü gibi dünyanın neresinde olursa olsun, insan haklarının çiğnenmesi, işkence gibi konularla yakından ilgilenen bir örgütle de bağlarımız var.

Baştarafı 1. sayfada

YAŞASIN 1 MAYIS

Ama diktatörler zayıftır. Bugün çok geniş güçler Evren-Özal yönetiminin karşısına dikilmiştir. Faşizmi lanetliyenlerin, demokrasiye ihtiyaç duyanların sıraları her geçen gün genişliyor. Eğer demokrasi isteyen bütün güçler birleşirse, bu diktatörlük rejiminden kurtulmak hiç de zor olmayacaktır. Bu olanaklıdır, düş değildir. Ama eğer demokrasi güçleri kendi aralarındaki öteki konulardaki ayrılıkları şimdilik bir kenara bırakıp, demokrasi için birleşmeyi başaramazlarsa, Evren'ler, Özal'lar yeni yeni manevralarla kanlı ve kirli iktidarlarını uzatmak için zaman kazanmış olacaklardır. Bu ise, açlık ve yoksulluğun, işsizliğin daha da artmasından, emperyalistlerin ülkemizi daha çok avuçlarının içine almasından, daha çok acı ve gözyaşından başka bir sonuç getirmeyecektir.

SOL BIRLIK halkın düşmanlarına karşı birleşmenin olanaklı olduğunu kanıtlamıştır. SOL BIRLIK Evren-Özal yönetiminden kurtulmak isteyen bütün güçleri, demokrasi isteyen herkesi birleşmeye çağırıyor.

12 Eylül 1980'den bu yana 1 Mayıs yasaklanmıştır. 1 Mayıs'ı yasaklayanlar, işçilerin, köylülerin, aydınların, gençlerin, Türk ve Kürt emekçilerin birleşmesinden korkanlardır. Işçilerin dünyanın sosyalist ve kapitalist bütün öteki ülkelerdeki sınıf kardeşleriyle birlikte, aynı gün, aynı amaçlar için omuz omuza, kardeşçe barış, demokrasi ve sosyalizm talebini yükseltmesinden telaşa kapılanlardır.

Bilinçli işçiler, devrimci aydınlar 12 Eylül 1980'den bu yana herşeyi göze alarak 1 Mayıs'ı kutlamaktan, bu birlik gününde özgürlük istemlerini yükseltmekten geri durmadılar. Bu yılda geri durmayacaklar. Elbette şimdi kutlamalarımız yüzbinlerin alanları doldurduğu 1 Mayıs'lardan farklıdır. Ama 1 Mayıs yaşıyor ve bütün emekçilere mücadele yolunu gösteriyor.

Işçiler, Türk ve Kürt emekçiler, yurtsever gençler, aydınlar, demokrasi isteyen tüm yurttaşlar,

1 Mayıs'da birleşin, sesinizi yükseltin! Diktatörlük rejiminin, patronların, gerici güçlerin sizi bölmesine izin vermeyin!

1 Mayıs'a konan yasağın kalkması için, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı için, politik tutukluların salıverilmesi ve af için, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü için, Kürt halkı üzerindeki ırkçı şöven baskıların, katliamların sona ermesi, idam ve işkencelerin durdurulması için, DEMOKRASI için, ABD ve IMF ile yapılan anlaşmaların iptal edilmesie ve Amerikan üslerinin sökülüp atılması için, Evren-Özal diktatörlüğüne karşı güçlerimizi birleştirelim, aramızdaki dayanışmayı arttıralım, kendi çıkarlarımızı savunmak için örgtülenelim!

IŞ-EKMEK-ÖZGÜRLÜK mücadelesinde SOL BIRLIK'te birleşelim!

SOL BİRLİK

Baştarafı 1. sayfada

ÇIKARKEN

"Türkiye'de faşist diktatörlüğün güncel planda tüm siyasal ve ekonomik adımlarını teşhir etmek, uygulanan ekonomi politikanın getirdiği sonuçlara karşı sürekli bir ekonomik ajitasyon yürütmek. Demokratik güçbirliği platformunda yer alan güncel istemlerin propoganda ve ajitasyonunu yapmak",

"Acil demokratik platform temelinde faşist diktatörlüğe karşı en geniş demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak için mücadele etmek ve sol güçlerin birliğini savunmak",

"Gericiliğin önemli bileşenlerinden olan Türk şovenizmine ve milliyetçiliğine karşı mücadele etmek."

Yayın politikamız, öteki bütün sol güçlere dostluk ve eylembirliği anlayışı temelinde yaklaşacaktır. Sol güçler arasındaki ayrılıkları bu ana doğrultusunun önüne çıkartmayacaktır.

Sol Birlik tüm barış ve demokrasi güçlerinin faşist diktatörlüğe karşı mücadelesini vargücüyle destekleyecek, onların güvenilir bir dostu ve kararlı bir savaş arkadaşı olduğunu göstermek için her şeyi yapacaktır.

Sonuç olarak biz, açık bir politika izleyeceğiz. Politikamızı daha da açık hale getirmek ve yaygınlaştırmak için elden gelen her çabayı göstereceğiz. Bu konuda okurlarımızın, tüm demokrasi güçlerinin aktif katkısı ve desteği başarıya ulaşmada anahtarımız olacaktır.

Baştarafı 1. sayfada

Türkiye Avrupa Konseyi gündeminde

nelik çalışmalarını sürdürüyorlar. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda Cunta'nın uygulamaları; insan hakları, sendikal haklar, aydınlar ve basın-yayın-kültür hayatı üzerindeki baskıları belgeleriyle sergileyen ve Konsey toplantısında Türkiye'nin yetki belgesinin onaylanması talebini içeren bir dökümanla Konsey'e başvuran delegasyon, Avrupa Konseyi Genel Kurul Başkanı Karl Ahrens, Politik Komisyon Başkanı Jacques Baumel, Hukuk Komisyonu Başkanı Björn Elmquist ve sosyalist grupla görüşme için girişimlerde bulundu.

Dökümana imza atan parti, sendika ve demokratik kitle örgütü yöneticileri aşağıdaki isimlerden oluşuyor:

Ziya Acar, Feridun Aksın, Yaşar Alangündüz, Yaşar Arıkan, Ömer Arslan, Turhan Ata, Ekrem Aydın, Sait Aydoğmuş, Celal Başoğlu, Cüneyt Başbuğ, Cahit Baylav, Behice Boran, Enis Coşkun, Yücel Çubukçu, Kemal Daysal, Metin Denizmen, Yasin Dursun, Halit Erdem, Ahmet Erol, Gültekin Gazioğlu, Ahmet Kaçmaz, Mehmet Karaca, Zeki Kılıç, Zülâl Kılıç, Ayhan Kutlay, Eşref Okumuş, Bakiye Beria Önger, Ahmet Muhtar Sökücü Murat Tokmak, Tekin Üstün, Aydın Yeşilyurt, Mehmet Yıldırım, Ahmet Zirek.

Gazetemizin Haziran sayısında delegasyonun çalışmaları ve Konsey'deki gelişmeler hakkında daha ayrıntılı bilgi vereceğiz.

Yalanla nereye kadar ?

Gerçekleri çarpıtmak, düpedüz yalan haberler çıkarmak ve yaymak burjuvazinin komünistleri, devrimcileri, demokratları kitlelerin gözünde karalamak amacıyla eskiden beri kullandığı bir yöntemdir. Bu amaçla ne kadar gerçeklerden uzak ve akıl dışı olursa olsun burjuvazinin üretemeyeceği yalan yoktur; yeter ki bu yalan devrimcileri, genel olarak devrimci hareketi ve sosyalist ülkeleri hedef alsın.

Sol Birlik üyesi TKEP Genel Sekreteri Teslim Töre hakkında bir süredir ülkemiz burjuva basınında, CİA ilişkili ABD basın tekelleri tarafından da sözde bilgi ve yorumlarla desteklenerek yürütülen kampanyalar bunun bir örneğidir.

İlk kampanya Papa suikastinden ve Ağca'nın açıklamalarından hareket etti.

Buna göre Ağca, Teslim Töre tarafından hapisten kaçırılmış ve eğitilmiş, daha sonra da Bulgaristan ve Sovyetler Birliği tarafından da Papa'yı öldürmekle görevlendirilmişti. Basın tekelleri bunu tüm dünyaya yaydılar. İtalya'da bazı Bulgar elçilik görevlileri bu suçlamalar temelinde tutuklandılar. Soruşturmayı yürütmekle görevlendirilen savcı Marthella, "suikastte Bulgar parmağı olduğunu ve Polonya'daki Dayanışma Sendikasını destekleyen Papa'nın ortadan kaldırılmasının amaçlandığını" açıkladı. Papa suikasti yaşayan sosyalizme karşı bir haçlı seferine dönüştürüldü.

Burjuva yalan mekanizmasının işlevi belirli bir dönem için durumu kurtarmaktır. Bir dönem için gerçeği gizlemek, gerçek gizlenemez duruma gelince de yeni yalanlar bulmaktır. Papa suikastinde de böyle oldu. Bulgaristan'ın olayla hiçbir ilgisinin olmadığı açığa çıktı ve tutuklanan Bulgar görevliler salıverildi. Ardından Ağca'nın suçortakları yakalanmaya başladı. Başta suikastte kullanılan silahı sağlayan Oral Çelik olmak üzere Ağca'nın tüm ilişkileri Türkiye'deki MHP'lilerden ve F.Almanya'da bu partinin uzantısı olarak faaliyet yürüten faşist Türk Federasyonu üyelerinden oluşuyordu. Savcı Marthella ne kadar çabaladıysa da Ağca'nın Türkiye devrimci hareketi içindeki bağları konusunda hiçbir kanıt bulamadı.

Gerçekler ortaya çıktıkça Ağca yeni açıklamalar yaptı ve her açıklamada bir önceki ile çelişti. Her seferinde "önceden yalan söylediğini şimdi doğru söylediğini" belirtti. Bir Amerikan gazetesi Papa suikasti soruşturmasındaki gülünç durumu belirtmek için; "on adım uzaklıktan üç kurşunla bir kişiyi öldüremeyen bu beceriksiz teröristi Bulgarlar nereden bulmuş" diye sordu. Ağca yeni açıklamalarıyla CIA ve İtalya Gizli Servisi'nin elinde bir oyuncaktan başka birşey olmadığını açık olarak sergiledi.

Papa suikastinin arkasındaki gerçek güçler açığa çıktıkça burjuva basını başka bir kampanya başlattı. Buna göre, Teslim Töre Ortadoğu ülkelerinden Avrupa'ya eroin göndermekte ve eroin ticaretinden elde edilen gelirle de Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki "terörizm" desteklenmektedir!

Burada ilginç olan böylesi bir kampanyanın başlangıç zamanıdır ve sadece bu bile kampanyanın amacını anlamak için yeterlidir.

MHP'li faşistlerin uyuşturucu ticaretiyle olan bağlantıları eskiden beri bilinmekteydi. Ne var ki, son dönemde bu bağlantı çok açık olarak ortaya çıkmıştır.

Bedrettin Cömert'in katili Rıfat Yıldırım geçenlerde Frankfurt'da polise eroin satmak isterken yakalandı. Ardından da Türkiye'de çeşitli saldırı eylemlerine karışmış ve F.Almanya'da uyuşturucu ticareti, yaralama, haraç toplama vb. gibi işler yaptıkları gerekçesiyle çok sayıda MHP ve yan kuruluşu Türk Federasyonu'na bağlı faşistler tutuklandılar. Frakfurt savcısının bu konuda yaptığı açıklamaları iç sayfalarda küçük haberler olarak veren burjuva basını, faşistlerin faaliyetlerini örtbas etmek amacıyla "Teslim Töre'nin yönettiği eroin ticaretini" ortaya attı.

Burjuvazinin yalanları ve devrimciler aleyhindeki kampanyaları bugün bir konuda ve yarın ise başka bir konuda olabilir. Bu kampanyalara ortaklaşa karşı çıkmak, gerçekleri bıkmadan açıklamak ve şartlandırılmaya çalışılan kamuoyunu uyarmak, aydınlatmak hedef alınan kişi ve örgüt ne olursa olsun hepimizin ortaklaşa görevidir.

İnsanlık tarihinin iki önemli günü

1 Mayıs ve Faşizme karşı zaferin 40. yılı

Bir Mayıs ve sekiz Mayıs insanlık tarihinde iki önemli günü simgeler. Her iki gün de emekçi halkların kazandığı iki zaferi sembolleştirir.

Bundan 99 yıl önce, 1 Mayıs 1886'da Amerika'da Şikago işçileri 8 saatlik işgünü için mücadeleyi başlattılar. Işçi sınıfına ve tüm emekçilere daha iyi yaşam koşulları sağlamak ve burjuvazinin aşırı kârlarını sınırlamak amacını güden çalışma süresinin kısıtlanması talebi sert tepkiyle karşılaştı. Burjuvazinin polisi işçilere saldırdı ve dört işçi önderi; Parcons, Fischer, Engel ve Spies asılarak katledildiler.

Işçi sınıfının mücadelesi durmadı, tersine yayılarak sürdü. Dünyanın birçok ülkesinde 40 saatlik çalışma haftası kabul edildi ve 1 Mayıs işçi sınıfının bir büyük bayramı olarak 1890'dan itibaren kutlanmaya başladı.

Tekelci kapitalizm döneminde 1 Mayıs'lar burjuvazi için daha da korkulu duruma geldi. Yaşam koşullarının düzeltilmesi için, silahlanma ve savaş kışkırtıcılığına karşı olarak ve daha geniş politik özgürlükler için her 1 Mayıs'da işçiler ve tüm emekçi halk seslerini daha güçlü yükselttiler.

99 yıl sonra bugün ise işçi sınıfı dünyanın çeşitli ülkelerinde 40 saatlik çalışma haftası tabusunu da yıktı, daha az süreli çalışma haftası uygulamasına geçmeye başladı.

Tekelci burjuvazinin ve özellikle de onun en ırkçı, en saldırgan kesiminin açık terörist diktatörlüğü olan faşizmin işçi sınıfı düşmanlığı kendini 1 Mayıs'larda açık olarak yansıtır. Faşizm iktidara geldiği her ülkede, burjuva gericiliğinin 1 Mayıs'a koyduğu yasakları en uç noktasına kadar götürür.

Bu ülkemizde de böyle olmuştur. 1925 yılında 1 Mayıs için bildiri çıkardıkları gerekçesiyle ilerici çevrelerde geniş tutuklamalar yapılmış ve 1 Mayıs yasaklanmıştır. Burjuvazinin bu yasağı 51 yıl sürmüş ve bu süre içinde de her 1 Mayıs'da tutuklamalar yapılmıştır.

51 yıl sonra, 1 Mayıs 1976'da DISK ve tüm demokratik kuruluşlar bu yasağı birlikte kırdılar. 1977'de ise gerici MC hükümeti 1 Mayıs'ta 34 emekçinin ölümüne neden olan provokasyonu yarattı. Tüm engellemelere karşın Türkiye işçi sınıfı sonraki yıllarda da 1 Mayıs'ı kutladı.

Faşist askeri cunta, faşizmin 1 Mayıs'dan korkusunu bir kere daha gösterdi. Kapatılan DISK, yok edilen sendikal özgürlükler ve tutuklanan binlerce işçinin yanısıra 1 Mayıs bir kere daha yasaklandı. Cunta önceki iktidarlardan farklı olarak 1 Mayıs'ı "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak bile kabul etmedi, tümden yasakladı.

Faşizm tüm insanlık değerlerine, iyi, güzel ve gelişmeye yönelik her şeye saldırır. 1933'de Almanya'da iktidara gelen faşizm de içeride birçok cinayetler işledikten ve taraftarı olmayan herkesi ağır bir baskı altına aldıktan sonra saldırganlığını sınırlarının ötesine yaymıştı. Hitler yandaşı Mussolini ile Avrupa'da görülmemiş bir terör estirdikten sonra asıl düşmanına, Sovyetler Birliğine saldırmıştı. Bu saldırı geri tepti. Kızıl Ordu karşısında büyük bir yenilgiye uğrayan Naziler işgal ettikleri toprakları bırakarak kaçmak zorunda kaldılar. Ve Nazi Almanyası 8 Mayıs 1945'de Sovyetler Birliği ve müttefiklere teslim oldu. Tarihin gördüğü bu en kanlı rejim milyonlarca ölüyü ardında bırakarak böylece yok oluyordu.

Faşizmin yenilgisi ve bu yenilgide Sovyetler Birliğinin baş rolü oynaması, savaş sonrasında Doğu Avrupa halklarının sosyalizme yönelişinde önemli rol oynadı. Dünya gericiliği bunu, halkların sosyalizme yönelişini hiçbir zaman benimsemedi. Ve şimdi, faşizmin yenilgisinin 40. yılında, kaybedilenlerin kazanılması için emperyalizm tarafından yapılan kışkırtmaları daha sık duyuyoruz. **Revanşizm** olarak da adlandırılan bu düşünce, Avrupa'da savaş öncesi sınırlara dönülmesini savunuyor. Bu ise Almanya'nın sınırlarını genişletmesi, Demokratik Almanya ile Polonya'nın bir bölümünü topraklarına katması anlamına geliyor. Başta Reagan olmak üzere dünya gericiliği, Nazi Almanyası'nın yıkılışının sonuçlarını, pek çok acı ve kayıpla elde edilen bu sonucu değiştirmek için yollar arıyor. **Revanşizm**'i savaş kışkırtıcılığının etkin bir parçası olarak öne sürüyor.

Sozyalizm ve tüm ilerici güçler faşizmin yıkılışının 40. yılında, Ikinci Paylaşım savaşı ve sonrasında halkların elde ettiği kazanımları korumak için savaş tehlikesine ve gericiliğin her çeşidine karşı birleşerek seslerini yükseltiyorlar.

Reagan ve dünya gericiliği 12 Eylül sonrasında ülkemizde önceliklerle kıyaslanamayacak ölçüde ileri bir müttefik buldu. Faşist yönetim Sovyetler Birliğine karşı tehdit unsuru olabilecek herşeye; ordunun modernizasyonuna, Nato askeri manevralarına ve yeni füzeler yerleştirilmesine kapılarını açtı. Savaş kışkırtıcılığına, Sovyetler Birliğine yönelik saldırgan emellere katkıda bulunarak, faşizmin yenilgisinin 40. yılında bu yenginin kazanımlarını halklardan geri almak için çabalayan emperyalizme de bu uğraşında destek oldu.

Faşistlerin ve gerici güçlerin gördüğü en kanlı faşizm olan Nazi iktidarının yıkılmasının 40. yıldönümünden hoşlanmamaları ve onu sessizce geçiştirmeye çalışmaları doğaldır. Ama tüm faşist yönetimler gibi Türkiye ve T. Kürdistan'ındaki faşizm de halklara açlık, işşizlik, zam ve zulümden başka birşey veremediğinden er geç yıkılacak ve tarihteki örneklerinin yanına gönderilecektir.

DU ROJÊN GIRİNG

Dı vê meha Gulanê da du rojên gıring hene. Yek jı vana bê şık roja yekıti, pıştgıri û tekoşina karkerên dınê, ango cejna 1 Gulanê ye. Yê dın 8 Gulanê ye ku, hılweşandına 40 saliya faşizma Elman e.

Eşkereye ku çebûna 1 Gulanê 1886 heya nıha lı dınê gelek guhartınê mezın hatıye ortê. Lı pır welatên kapitalist da karker hatın ser hukım û gelek gavên pêşkevtiavêtın. Sistema koloni hılweşi, dı van şeran da çina karker roleke mezın leyist, hın ciyan ji pêşengi kır.

Lê ev roj dı welatên kapitalist lı ser çina karkeran xeteri û kedxwari her berdewam e. Sistema imperyali dıji hêzên pêşverû û şoreşger gef û guran bı her awayi dajon. Lec û beca çekdariyê pêşda dıbe. Xeteriya şereke nuklееri her tım lı ser insaniyê tê dadıgrın.

Gringiya roja 8 Gulanê jı gırêdayi vê kar û barê imperyaliyê ye. Çawa tê zanin Hitler hukma sermiyandarên yekdest bı siyaseteke êrişkar lı wan deman ajot. Gelek welat dagırkır û paşê berê xwe da Yekitiya Sovyet.

Lı diroka cımeatan şereki nediti û gumrah destpêkır. Gelên Sovyet bı mêrxasi berxwedan. Leşkerên dagırkır lı ber ordıyê sor paşda revin. Dewletên kapitalist a rojava pêşiyê hewdızanın ku wê Yekitiya Sovyet bınkeve, loma têkıli şerê nebûn. Dema qedera şerê kıvş bû paşê pêşnıyarên Sovyetan qebulkırın û tevi şerê bûn.

Dawiyê şerê dı Sovyetan 20 milyon, seranseri dınyayê da 55 milyon insan hate kuştın. Dı sala 1945 an 8'e meha Gulanê da hêzên faşi bê qeyd û şert teslım bûn. Hova 8 Gulanê ya sala isal 40 saliya wê rojê ye.

Ewana teslim bûn lê iro xeteriya faşizmê bı temami lı ortê ranebûye. Çı mıxabın ku ev roj lı Tırkiyê ewana serhukmın. Gelên me dı bın lepên wan lı ber erişên wan dane. Bı eşkere nıkarın cejna xwe pirozbıkın wek heqên xwe yên demoqratik ev jı hatiye qedexekırın.

Jı ber van yekanê ku YEKITİYA ÇEP wazifa xwe baş dızane. Bona tekoşina dıji faşizmê hêzên gel û lapi fıreh dıke ku bine bal hev rêzbıke û bıxe nav tekoşinê .Dıvê em hemû hêz û xebatên xwe seba vê armancê seferberbıkın.

Türkiye'de 1 Mayıs'lar

Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs geleneği Ulusal Kurtuluş Savaşı günlerine kadar uzanmaktadır. 1921 yılında, emperyalist orduların işgali altındaki Istanbul'da 1 Mayıs, binlerce işçinin katıldığı Saraçhanebaşı'ndan Hürriyet-i Ebediye tepesine dek süren yürüyüş ve miting ile kutlanıyordu.

1922 yılında ise Fransız donanmasının demir attığı Mersin limanında 1 Mayıs günü komünistler, sosyalistler, liman, demiryolu fabrika işçilerini, esnafları, tüm Mersin halkını direnmeye çağırıyordu. 1 Mayıs günü binlerce emekçi büyük bir gösteri yaptı. Duvarlara yazılan yazılarda, bildirilerde, "Yaşasın 1 Mayıs", "Kahrolsun Emperyalizm" sloganları yer aldı.

1923 yılının 1 Mayıs'ında Istanbul Reji Tütün işçileri, 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamaya karar verdiler. Daha bir çok yerli ve yabancı işletmede çalışan işçiler ile birlikte greve çıktılar. Işçilerin ileri sürdükleri istemler arasında "1 Mayıs'ın resmen işçi bayramı olarak tanınması, 8 saatlik işgünü, hafta tatili ve serbestce sendikalaşma ve grev hakkı" yer alıyordu.

1 Mayıs 1924'te aralarında askeri fabrika ve dekovit işçilerinin de bulunduğu kalabalık bir emekçi yığını Ankara'da bir yürüyüş düzenlediler. 1 Mayıs son olarak kitlesel bir şekilde 1925 yılında kutlandı. Türkiye burjuvazisi 1 Mayıs'ı yasakladı. Tüm bu yasaklamalara karşı 1 Mayıs geleneği işçi sınıfımızın bilincinden silinmedi, bu gelenek fabrika köşelerinde, zindanlarda, ev ve mahallelerde yaşatıldı. 51 yıllık yasak zinciri 1976 yılında DISK'in öncülük ettiği, binlerce emekçinin katıldığı görkemli kutlama ile kırıldı. 1977 yılındaki kutlamaya yönelik kanlı saldırı, 1 yıl sonra 1 Mayıs'ın yine aynı kararlılık ve yığınsallıkla kutlanmasını engellemeye yetmedi. Daha sonraki yıllarda sıkıyönetim komutanlıklarının aldıkları 1 Mayıs'ın yığınsal kutlanmasını engellemeye yönelik kararları her defasında boşa çıkartıldı.

Tüm baskı ve zorbalığa karşı bugün de Türkiye'de 1 Mayıs geleneği faşist diktatörlük koşullarında yaşatılmaya devam ediyor. Her 1 Mayıs'ta tezgah başlarında, sokaklarda elden ele dolaşan bildiriler, en iyi elbiselerin yakasına takılan karanfiller, asılan pankartlar ve duvarlardaki sloganlar, yıldırım hızıyla toplanıp, dağılan korsan gösteriler, fabrikalarda ve hapishanelerdeki kutlamalar içinde işçi sınıfının mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs yaşıyor.